

ŪKINĖ BŪKLĖ

Prieštaraujančių duomenų šviesoje

Žinios, kad didieji bankai vėl padidino savo nuošimčius už paskolas geriausiems klientams iki 10%, kalbėtų už tai, kad nepaisant visų pranašavimų JAV ūkis pergyvena labai gyvą laikotarpį, kad negali būti ir kalbos apie depresiją. Bet tokia rodykle pilnai pasikliauti galima būtų tik tuo atveju, jei ją lydėtų ir padidėjęs vartotojų išlaidingumas.

VYTAUTAS MĖŠKAUSKAS

Faktai apie tą veiklą tačiau kelia nusivylimą. Per pirmuosius šių metų tris mėnesius parduotuvėse surinktos sumos padidėjo 5%, kas nebūtų blogai, jei kainos per tą laiką nebūtų pašokusios 10%. Tai reiškia, kad faktinai prekių parduodama mažiau negu pereiniais metais. Tiesa, čia žymų vaidme-

ni suvaidino automobilių pareikalavimo sumažėjimas, iš šauktas arabų naftos embargo ir krizės. Savaime aišku, kad buvo mažiau parduota ir benzino, bet kartu sumažėjo ir maisto pirkimas, atseit ir tame sektoriuje pradėta taupyti daugiau negu paskutiniiais metais. Vartotojai mažiau pinigų išleido ir rūbams.

Dėl to nėra ko stebėtis, nes kainos pralenkė uždarbio padidėjimą. Tipiško amerikiečio darbininko su žmona ir dviem vaikais pirkimo galia šių metų vasario mėn. buvo 4,5% mažesnė negu pereiniais metais vasario mėn. ir net 6% mažesnė už 1972 m. spalio mėn.

Sumažėjęs atlyginimas privertė vartotojus pakeisti pirkimo planus, atsisakant visų tų dalykų, kurie bent kiek kvepia prabanga. Ir kartu daugiau taupyti. 7,3% viso uždarbio amerikiečiai padėjo į taupymo sąskaitas. Tai yra daugiau negu paskutiniiais dviem metais.

Bet jei taip, jei vartotojai daugiau taupo ir neša pinigų į bankines institucijas, kodėl bankai didina nuošimčius už duodamas paskolas? Dėl to, kad pramonė ieško kreditų.

Kas galų gale pasirodys teisingesnis: pramoninių optimizmas ar vartotojų pesimizmas? Vartotojų pesimizmas ilgainiui turėtų nusverti, nes jų dauguma. 60% visų pajamų už gerybes ir patarnavimus (Gross National Product) pereina per jų rankas. Jų parodytas atsargumas stabdo ūkinės gyvenimo raidos spartą.

Žymų vaidmenį visuose ūkiniuose sprendimuose vaidina infliacija. Maisto ir energijos priemonių kainų pakilimas infliaciją paskatino. Ne tik JAV, bet ir visame pasaulyje, faktinai kitur net daugiau negu čia. Ar vartotojų santurumas ją čia sumažins? Iš dalies taip, iš kitos pusės ūkinis atoslūgis pareikalaus valstybinę ūkinį gyvenimą skatinančių priemonių, kurios visados yra ir infliaciją žadinančios. Be to, infliaciją veiks ir naujo atlyginimo nustatymas. Paskutinis susitarimas dėl pieno pramonės darbininkų atlyginimo atnešė jiems 12% padidėjimą per ateinančius tris metus, kuri turint galvoje infliacijos spartą reikia laikyti teisingu.

Aplamai imant, infliaciją sulaikyti dabartinėse politinėse ir ūkinėse aplinkybėse yra neįmanoma. Vienintelė viltis, kad ji galėtų būti išlaikyta 'padorumo ribose', kas būtų 6 - 8% tarpe.

Idomu naują metodą kovai su infliacija pateikė Brazilija, kuri paskutiniiais metais pergyveno stebėtiną ūkinį atkūtimą. Ji išvedė automatinį algų ir kainų pakilimą pagal infliacijos indeksą. Ta 'Index-linked' sąlyga sumažino infliacijos spartą, kuri ten buvo pasiekusi net 90% per metus, iki daugiau pakenčiamų dabartinių 15%. 'Index-linked' sąlyga apmašina ir darbininkų, ir vartotojų, ir gamintojų norą aukštesnėm kainom ar algom užbėgti už akių infliacijai, kas ją tik dar daugiau paskatina.

JAV kongreso atstovas E. J. Derwinski Vasario 16-tosios progomis dažnai priima lietuvių delegacijas Washingtone. Čia viena iš jų. Iš kairės: Dr. Leonas Kriaučiūnas, inž. E. Bartkus, Kongreso atstovas E. J. Derwinski, kun. dr. M. Kavolis, E. Paurazienė ir R. Staniūnas.

KONGRESO ATSTOVAS EDWARD J. DERWINSKI LIETUVIŲ TARPE

J. JANUŠAITIS

Lietuvių tauta savoje žemėje, o išeivijos lietuviai laisvajame pasaulyje veda neatlaidžią kovą su okupantu, vildamiesi vėliau ar anksčiau sulaukti savajai tėvynei laisvės rytmečio. Kova ilga, sunki. Jai vesti reikia daug išminties, protingos veiklos, neatlaidumo ir didelio būrio sumanių talkininkų. Tuo pačiu mums reikia turėti daug įtakingų valstybių vyrų, kurie pavergtos Lietuvos problemas gerai pažintų, kuriomis jie rūpintųsi ir kurias įvairiomis progomis jas keltų viešuose forumuose -- atstovų rūmuose, kongresuose, spaudoje, Jungtinėse tautose.

Tad visada eilinį lietuvių džiugina žinia, kad štai, vėl surandamas įtakingas amerikietis valstybininkas, kuris drąsiai gina pavergtos Lietuvos bylą, iškeldamas okupantų kėslus ir reikalauja pavergtom tautom laisvės.

Tokį aktyvų, drąsų vyrą JAV kongrese turime kongreso atstovą Edward J. Derwinski. Jis tikrai nuširdus lietuvių draugas ir neatlaidus okupantams. Jis įvairiomis progomis iškelia okupantų kėslus ir įskaitomai primena kongrese reikalingą pavergtom tautom su grąžinti laisvę.

Neveltui Lietuvos okupantas visu įniršimu Gimtajame krašte 1974 m. sausio

mėn. 17 d. nr., cituodamas Dirvą, puola JAV kongreso atstovą Edward J. Derwinski, jį vadindamas "pagarsėjusiu savo buku antitarybiniu nusistatymu ir pasitarnavimais 'vaduotojiš-

pažinti. Ir nuo to laiko, sako dr. Leonas Kriaučiūnas, E. J. Derwinski visada buvęs paslaugus lietuviams ir daug padėjęs įvairiais atvejais. O taip pat jis nuolatinis svečias lietuvių tar-

JAV kongreso atstovas Edward J. Derwinski įteikia JAV vėlavą Laisvojo pasaulio lietuvių IV tautinių šokių šventės komiteto pirmininkui dr. Leonui Kriaučiūnui, tautinių šokių šventės iškilmų metu.

kiems' reakcinių išeivių reikalams..." Tai ženklas, kad JAV kongreso atstovo Edward J. Derwinski žodis ir darbai iskaudina okupantą. Tas tik dar kartą patvirtina, kad mes turime savo tarpe tikrą Lietuvos laisvės kovos dalyvį ir įžymų kongreso atstovą.

Dr. Leonas Kriaučiūnas jau prieš gerą dešimtą metų turėjo progos jį susi-

pe ir dažnas kalbėtojas iškilmingomis lietuviškų švenčių progomis.

Už jo palankumą lietuviams, už jo atliktus darbus Chicago lietuvių ryžtasi jį šiltai sutikti, pagerbti ir padėkoti jam už atliktus darbus bei paprašyti ir ateičiai talkos Lietuvos laisvės byloje. Jo pagerbimo mintį iškėlė kaip tik energingasis visuomenininkas artimas šio kongresmano bičiulis dr. Leonas Kriaučiūnas. Šią gražią mintį parėmė mūsų aktyvieji visuomenininkai. Tuojau buvo sudarytas specialus, nepolitinis komitetas pagerbimui ruošti. Į komitetą įėjo inž. V. Adamkus, Dr. K. Bobelis, T. Blinstrubas, Dr. J. Briedis, Dr. V. Dargis, J. Evans, Dr. D. Giedraitis, M. Gudelis, A. Izokaitienė, J. Juknevičienė, Dr. F. Kaunas, Dr. Leonas Kriaučiūnas -- komiteto pirmininkas, Br. Kviklys, V. Lapšienė, kun. A. Stašys, P. Petrutis ir J. Janušaitis.

Pagerbimas įvyksta ge-
(Nukelta į 2 psl.)

Kovo 31 d. Kultūros židinyje Brooklyne įvyko ALTSGOS I skyriaus priešvėlykinis susirinkimas, kuriam pirmininkavo A. Diržys. Nuotraukoje grupė susirinkimo dalyvių. K. Klastausko nuotrauka

Australijos padangėje

ANTANAS LAUKAITIS

MUS LANKO

Vis daugiau ir daugiau buvusių australiečių, su savo tėvais gyvenusių šiame krašte ir vėliau persikėlusiu gyventi į Ameriką, grįžta aplankyti Australiją, pamatyti ir paviešėti savo jaunystės draugų tarpe, kai kuriems pasiliekant visam laikui čia, kitiems pasakant "Iki pasimatymo ir kito apsilankymo". Išgyventi metai Australijoje, ypatingai jaunajam prieauglyje, paliko savo gan gilius pėdsakus, kurie vis daugiau ir daugiau atveda į šį tolimąjį kraštą buvusių savo gyventojų lietuvių.

Paskutiniai, neseniai apilankę Melbourną ir Adelaidę, kurioje gyveno virš 10-ties metų, buvo chichagišiai Regina ir Arvydas Jasiūnai. Brolis Arvydas, gimęs 1947 metais Vokietijoje, Chicagoje pragyveno iki 1970 m., kur studijavo Illinois universitete anglų literatūrą ir sociologiją, išgydamas čia B.A. Vėliau persikėlė į Kaliforniją ir čia baigė antropologiją ir lingvistiką, gaudamas M.A.

Sesuo studijavo New York'e, baigė humanitarinius mokslus ir šiuo metu dirba Pan American bendrovėje. Paviešėję Adelaidėje pas savo jaunystės dienų draugę, Pulgio Andriušio dukrą, Rasą, Melbourn viešėjo pas dr. Karolį Kazlauską ir jo šeimą.

Po savo viešnagės Australijoje A. Jasiūnas išvyko per Hong Kongą, Tailandą ir Indiją į Afganistaną. Čia jis apsisito prie Himalajų kalnų esančio Niuristano provincijoje pas hindukų gentį, kur jis studijuos pasauliui dar taip mažai pažįstamas indoeuropiečių gimines Hindokų genties Lardie kalbas ir tarmes. Kiek žinoma, tai šios kalbos, pagal 1920 m. ten buvusio norvegų keliauhinko G. Morgenstien parodomus, yra labai panašios į lietuvių kalbą. Jis tikisi šią būsimą savo mokslinę medžiagą panaudoti būsimam savo doktorato apgynimui.

Melbourn viešėdamas jis susipažino su dideliu lietuvių draugu, Monash universiteto profesorium J. Marvan ir dr. R. Slonek, kurie jam davė daug vertingų patarimų. Pabaigęs visus

Derwinski pagerbimas...

(Atkelta iš 1 psl.)

gužės mėn. 5 d. Jaunimo centre. Bus banketas ir meninė dalis, kurioje programą atliks solistė Nerija Linkevičiūtė. Programa nebus ištęsta. Sveikinimo kalbas pasakys ALToS ir LB atstovai. Pagrindinį žodį apie JAV kongreso atstovą E. J. Derwinski pasakys inž. V. Adamkus. Šia proga svečiu bus įteiktas meniškai paruoštas specialus adresas.

Pagerbimui intensyviai ruošiamasi. Įvairios organizacijos užsisako stalus. Būtų tikrai prasminga ir gražu, kad lietuviai šį kartą okupantui duotų atkirtį ir parodytų, kad pagerbime šio garbingo vyro dalyvauja ne dešėtkai, kaip teigia okupantas, bet šimtai. Tuo, manau, nereikia abejoti ir lietuvių visuomenės pagerbime gausiai dalyvaus. Savo dalyvavimu šiam mišiam kongreso atstovui parodysim, kad mums Lietuvos laisvės siekimai yra pirmiausias reikalas ir kad mūsų talka jam užtikrinta.

savo mokslinius darbus, jis tikisi pradėti nuolatini dirbti universitete ir neatsisakys minties, kad tas universitetas gali būti ir Australijoje.

Buvęs didžiulis potvynis Brisbanėje, apsmė ir ten esančius lietuvių namus. Tačiau viską išvalius ir po atslugusio potvynio susitvarkius, negalėjusi laiku įvykti Vasario 16-sios minėjimo šventė, buvo labai gražiai atšvęsta kovo pabaigoje. Nors ir nedidelė šio miesto lietuvių kolonija, turi savo kapelioną kun. dr. P. Bačinską, nuolatinės pamaldas, savus namus, chorą, vadovaujamą nepavargstančio K. Stankūno ir kt.

Be Sydnejaus aukų nuo potvynio nukentėjusiems lietuviams, Adelaidėje ir buvo renkamos aukos, kurias atvežė kun. A. Spurgis. Ir toliau Australijos lietuviai savo aukomis paremia nukentėjusius tautiečius Brisbanėje.

Sydnejuje yra leidžiamas mėnesinis anglų kalba anti-komunistinis žurnalas 'News Digest International', kurio redaktoriai yra J. P. Kedys, J. Veteikis ir P. Lindsaas. Paskutiniame šio žurnalo numeryje yra plačiai parašyta apie Solzenicną, Zacharo atvirą, laišką Amerikos Kongresui, S. Kudirka, Čile ir kt.

Adelaidėje įvykusiame P. Australijos Arkivyskupijos suvažiavime, kuriam salę Adelaidės arkivyskupas dr. J. Gleeson, pasirinko Lietuvių Katalikų Centre, pabrėždamas suvažiavusiems vyskupams ir kunigams, kad šie lietuvių katalikų centro namai ir visa aplinkuma yra jam labai artima. Suvažiavusiems katalikų atstovams buvo išdalinta Krašto V-bos paruošta plati informacinė medžiaga apie lietuvių ir Lietuvą.

Adelaidės lietuvių teatras 'Vaidila' pastatė Vyt. Alanto trijų veiksmų komediją "Šiapus uždangos". Šio veikalo režisierius yra Jonas Venslovavičius, kuris paskutiniųjų metų laikotarpyje yra surežisavęs ir su šiuo teatru pastatęs "Valdovą", "Vieno kiemo gyventojai" ir "Stela Maris". Šiame pastatyme dalyvavo: Genė Matulevičienė, Adelė Mieliuskienė, Birutė Mikužienė, Algis Gutis, Vytautas Opulskis, Jonas Grigonis, Vytas Vosylis ir Jeronimas Mieliuskas. Premjera, įvykusi kovo mėn. pabaigoje, praejo su labai dideliu pasisekimu.

Adelaidės iškilioji jaunė sportininkė Regina Rupinskaitė tapo pakviesta žaisti į Pietų Australijos merginų iki 18-kos metų rinktinę. Žinant aukštą P. Australijos moterų krepšinio lygį, yra džiugu, kad ši Adelaidės 'Vyties' ir Australijos lietuvių moterų krepšinio ir tinklinio rinktinė dalyvė tapo pakviesta reprezentuoti ir P. Australiją. Krepšinį ji pradėjo žaisti būdama 12-kos metų ir šiuo metu yra visą savo širdį atidavusi šiam sportui.

Anksčiau esu rašęs apie iš Amerikos grįžusį ir ten mokslus baigusį psichologijos dr. Aleksą Gilandą, kuris, gavęs lektorijos darbą James Cook Universitete Townsville, šiaurės

Queenslande, išskrisdamas į šį amžinosios vasaros miestą, nepamiršo ir lietuviškų reikalų, užsisakydamas bendruomenės laikraštį ir paaudodamas jo naujosios spaustuvės reikalams 20 dol. Ir ateityje jaunasis daktaras numato palaikyti artimus ryšius su lietuvišiais filisteriais ir mūsų lietuviškuoju gyvenimu.

Tolimojo Vak. Australijos -- Pertho miesto lietuviams vadovauja moteris. Čia Apyl. V-bos pirmininkė yra J. Kuzmickienė. Po sunkios pradžios, perimant naują darbą, ši energinga moteris, kartu su kitais valdybos nariais, labai gražiai pradėjo savąją kadenciją, su ruošiant N. Metų balių, kurio pelnas buvo paskirtas abiem lietuvių laikraščiams Australijoje, paminint Vasario 16-ją, Pertho atstovaujant Adelaidės Kat. Suvažiavime ir kt. Atrodo, kad naujosios pirmininkės vadovaujama Apyl. V-ba išjudins šiek tiek apsnūdusią lietuvių koloniją šiame gražiajame Pertho mieste.

Ir šiais metais Melbourno lietuviai, vadovaujant Mažosios Lietuvos bičiulių nariui Albinui Pociui, surengė tradicinę Jūros Dieną, kuri įvyko 90 mylių nuo Melbourno, Philips Island kurorte, kur melbourniškiai lietuviai turi nusipirkti ir pasistatydinę nemažai vasarnamių ir žemės sklypų. Paminėti Jūros Dieną suvažiavo didelis būrys lietuvių, kuriems savo gyvus pergyvenimus papasakojo Maž. Lietuvos atstovas, pasižymėjęs to krašto lietuvių kovotojas dr. V. Didžys. Prie šios gražios Jūros Šventės daug prisidėjo ir Melbourno jūros skautai.

Ko sovietai laukia...

(Atkelta iš 1 psl.)

ir individualių gyvenamųjų namų.

Šiaip gi, nuošimčiais: gyventojų pajamos padidės 5-7%, buitiniai patarnavimai padidės 6%, kapitalo idėjimai pramonei padidės 12%, ir t.t.

"Tai aiškios žengimo pirmyn panoramos", reklamuoja valstybinė spauda kompartijos parengtą 1974 metų valstybės biudžetą. "Visaliaudinis lenktyniavimas, spartuoliškas milijonų darbas padės pasiekti didžiulių laimėjimų visuose komunizmo kūrimo bazėse", užtikrina kompartija dirbančią liaudį, t.y. baudžiauninkus.

Kaip ir visad, kompartija laukia iš darbų plano stebuklų. Mums gi rūpi, kad lietuvių tauta šiais metais nebūtų visai nualinta, jos skurdūs rezervai išsemti, jos tautinis potencialas nesunaikintas. Juk kiekvienas sovietinis biudžetas vis labiau nualina žmones "komunizmo kūrimo bazėse". (zž)

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

TOOL MAKERS

We are seeking
3 journeymen or equivalent
tool makers

Must have job shop experience and be able to set up work from blue prints & close tolerance.

As a manufacturer of special machines and details, we offer top wages, fringe benefits, and averaging 55 hours per week. Recently built new and modern plant, we are located in a small industrial community in northern Michigan with an exceptional school system. If interested please contact:

REEVES MACHINE
& TOOL CO.

2525 E. Griffing Rd.
West Branch, Mich. 48661
Phone (517) 345-1592

(26-28)

KLEVO LAPO ŠALY

PRANYS ALSĖNAS

Tautos Fondo Kanados atstovybės posėdyje A. Firavičius su laikraštiniu Pranu Alsėnu. St. Dabkaus nuotrauka

TAUTOS FONDO DARBUOTOJŲ PASITARIMAS

Balandžio 6 d. Toronto Lietuvių Namuose įvyko Kanados Tautos Fondo Atstovybės Kanadoje igaliojinių, KLB apyl. pirmininkų ir kt. Tautos Fondo darbuotojų susirinkimas.

Minimam pasitarime dalyvavo svečias iš JAV -- Centro Tautos Fondo vicepirm. inž. Z. Jurys. Susirinkimo tikslas -- pasidalinti patyrimais ir ieškoti geresnių būdų ir priemonių surinkti kuo daugiau lėšų VLIKo vedamai kovai dėl Tėvynės išlaisvinimo.

Pasitarimą trumpu žodžiu atidarė Kanados Tautos Fondo Atstovybės vicepirm. dr. J. Yčas, vėliau pirmininkavimą perleisdamas Atstovybės pirm. Augustinui Kuolui. Sekretoriavo Atstovybės sekretorius J. Gustainis.

Susirinkusius žodžiu sveikino Lietuvos gen. konsulas Kanadoi dr. J. Žmuidzinas, KLB Krašto v-bos pirm. inž. E. Čuplinskas, Tautos Fondo Centro vicepirm. inž. Zenonas Jurys, buvęs Kanados Tautos Fondo Atstovybės pirm. St. Banelis ir KLB Toronto apyl. pirm. adv. Puteris.

Paskaitą tema "Laisvinimo kova ir finansai" skaitė A. Rinkūnas ir pranešimus padarė Atstovybės pirm. Aug. Kuolas ir Toronto Atstovybės apylinkės pirm. A. Firavičius ir Hamiltono A. Patamsis.

Gaila, kad iš kitų apylinkių, išskyrus Hamiltoną, į šį pasitarimą iš niekur kitur atstovai neatvyko. Hamiltoną atstovavo net keturi asmenys: A. Patamsis, Ign. Varnas ir Stp. bei P. Kanopai. Tai tikrai veikli Kanados lietuvių kolonija.

Po paskaitos ir pranešimų įvyko 15 minučių pertrauka, o po to -- diskusijos ka, o po to -- diskusijos bei sumanymų perteikimas tolimosnei veiklai. Ta pačia proga inž. Z. Jurys papasakojo apie Tautos Fondo Centre numatomą veiklos lėšų telkimo srityje reorganizaciją.

Ypač išsamų pranešimą padarė Atstovybės Toronto apyl. pirm. A. Firavičius. Per pastaruosius dvejus metus ir tris mėnesius Tautos Fondui surinkęs net \$24,240.00. Tai puiki duoklė Tėvynės vadavimo darbu.

Iš Tautos Fondo Atstovybės Kanadoje pirm. Aug. Kuolo pranešimo paaiškėjo, kad ligi šiol tai Atstovybei

vadovavo: visuom. veikėja M. Arlauskaitė, gyv. Montrealyje, a.a. V. Vaidotas ir torontietis St. Banelis. Dabartinei Atstovybei vadovauja Aug. Kuolas.

Pasitarime dalyvavo 30 asmenų. Po susirinkimo tose pačiose patalpose įvyko bendra vakarienė.

"TĖVYNĖS PRISIMINIMAI" TELEVIZIJOJE

Lietuviška "Tėvynės Prisiminimų" Televizijos programa Toronto jau rodoma 4-tą savaitę -- po du kartus savaitėje: antradieniais nuo 6 iki 6:30 val. vak. ir ketvirtadieniais -- nuo 7:30 iki 8 val. vak. iš McLeans Hunter Cable TV -- Kanalas 10.

Pirmojoje programoje pasirodė Toronto Tautinių šokių ansamblis "Gintaras". Pasiakalbėjimą su šokių vadove Rita Karasiejiene pravedė stud. Algis Kybartas.

Antrojoje programoje pasirodė Stp. Kairio muzikinis ansamblis su kanklėmis ir birbynėmis. Pasiakalbėjimą anglų kalba su ansamblio vadovais Gediminu Kalinausku ir Snaige Valiūnaite pravedė Violeta Laurinavičienė.

Trečiojoje programoje buvo parodytas Lietuvos Nepriklausomybės laikų filmas, užtrukęs 22 minutes, aiškinant anglų kalba prof. Romui Vaštokui. Lietuviškai žinias ir kitus pranešimus perduoda šios programos vedėjas J.R. Simanavičius.

Filmas palydėtas lietuviška muzika.

Toronto

• Toronto miesto rotušėje įvykusi balandžio 7 d. tautybių Velykų stalų paroda susilaukė visuomenėje nemažo susidomėjimo. Turėjo ir lietuviai savo Velykų stalą kurio organizacinius rūpesčius buvo pasiėmusi LB vietos apylinkės valdyba. Mūsų Velykų stalo pyragų įvairumu bei puošnumu ir margučių meniškumu nudažymu traukė į savę kiekvieno praeivio akį. Turėta ir gyvų, tik iš kiaušinio išsiritusių, viščiukų. Jais ypatingas domėjimasis buvo mažųjų parodos lankytojų. Valdyba didžioji talinkinė ir mūsų Velykų stalo šeimininkė V. Barakauskaitė savo darbą atliko tikrai pavyzdinčiai.

• Hamiltono lietuvių dramų teatras "Aukuras" šių metų balandžio 7 d. Toronte, Lietuvių Namų didžiojoje auditorijoje suvaidino Vytauto Alanto trijų veiksmų komediją "Šiapus Uždangos". Šio plačiai žinomo meninio vieneto ugdytoja ir širdis yra režisorė E. Dauguvietytė-Kudabienė. Vado-

vaudama Aukurui jinau yra pastačiusi visą eilę veikėlių ir su jais aplankiusi daugelį lietuvių kolonijų. Komedijoje "Šiapus Uždangos" Mato žvynakio -- rašytojo rolę vaidino Alf. Stanevičius, žmonos Vidos -- Marytė Kalvaitienė, Onos Rogienės -- E. Dauguvietytė, Jono Kaulakio -- dailininko -- Alg. Ulbinas, jo žmonos Alės -- Liuda Stungevičienė, Jurgio Švilpos -- Kazys Bungarda ir Petro Grinos rolėje Ant. Laugaly. Veikėjai, išskyrus režisorę E. Kudabienę, nors ir nėra profesionalai, tačiau savo rolėse jautėsi laisvaj ir jas atliko pasigėrėtina gerai.

• Lietuvių Namų susirinkime, kuris įvyko kovo 31 d. buvo išklaudyta valdybos, revizijos komisijos pranešimai ir išrinkta nauja valdyba. Įėjo: O. Delkus, J. Strazdas, B. Jackus, T. Stanulis, H. Steponaitis, V. Stanaitis, J. Skrebutėnienė, W. Dauginis, A. Laurinavičius, St. Kuzmas ir J. Simanavičius. Į revizijos komisiją išrinkta: A. Jucys, S. Banelis ir J. Cicėnas. Susirinkimas buvo numatytas 3 val. p. p., bet nesant kvorumo pradėtas puse valandos vėliau ir užtruko iki po dvylikinių gaidžių. Pradžioje, nors statute ir nėra numatyta, buvo pasiūlyta rinkti prezidiumą ir duota kandidatų pavardės. Šis pasiūlymas paėmęs nemažai laiko balsavimo keliu buvo atmestas.

Pranešimų ir diskusijų metu išryškėjo, kad vienuolikos asmenų valdyba buvo nepajėgi daryti svarbių ir tam tikrą atsakomybę prisiimančius sprendimus. Valdyba be visuotinio susirinkimo nepajėgė išspręsti net ir tokio menko atstataidinio klausimo. Valdybai keičiantis rotacine tvarka, šiemet turėjo išeiti 4, o posėdyje teatsirado tik 2. Nebūtų buvę gaišaties, jei šioje situacijoje iš valdybos būtų išėję tie, kurie per praėjusius rinkimus gavo mažiausiai balsų. Ateičiai panašus sprendimas ir buvo padarytas. Be to, Lietuvių Namų labai, reikėtų eiti prie valdybos sumažinimo, bent iki pirmąkščio 7 asmenų skaičiaus, o atskiroms veiklos sritims tvarkyti ir joms vadovauti turėtų būti sudaromos komisijos. Taip pat negalėtume pamiršti, kad LN yra kooperatinė organizacija, kurioje visi nariai tegali turėti tik po vieną balsą. Šiame susirinkime, pirmą kartą LN istorijoje, buvo panaudota šalintina negerovė -- įgaliavimai. Ateityje reikėtų jų vengti. Lietuvių Namų samata 1974 m. priimta tokia: pajamų numatyta \$253,300.00 ir išlaidų \$150,480.00. tad pelnas būtų gautas \$102,820.00.

Buvo konstatuota, kad naujieji įstatai turi tam tikrų spragų ir yra keistini. Tuo pasirūpinti pavedė komisijai, o jos sudarymą patikėjo LN valdybai.

• "Laikraščio "Nepriklausomos Lietuvos" spaudos balius Toronte yra numatytas gegužės 4 d. 7 val. vak. Lietuvių Namų didžiojoje salėje. Bus trumpa, bet įdomi programa; o po to šokiai, geras orkestras ir pasivaizdinimas. Įėjimas 3 dol., o pensininkams dolerių pigesnis. Visi, kurie spaudos sunkumus supranta ir jos rūpesčiais gyvena rengėjų yra mielai laukiami. pb

WANTED AT ONCE
JOURNEYMEN

or
1ST CLASS SKILLED
Automatic screw machine set up men on New Britain & Brown & Sharp. Must be able to set up work from blue prints & close tolerance.

Paid Insurance
Paid Vacations
Experience Necessary
MACHINE TOOLS SPECIALTIES
1516 Southeast 89th St.
Oklahoma City, Okla. 73149
(405) 631-3628

(29-35)

DIRVA

THE LITHUANIAN
NEWSPAPER

Telephone: (216) 431-6344

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

MAILING ADDRESS

P. O. Box 03206, Cleveland, Ohio 44103

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO •
PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND
FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILNIS,
INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

ASSOCIATE EDITOR ALEKSAS LAIKŪNAS

DIRVA ISEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS •
PRENUMERATA METAMS \$13.00, PUSEI METU \$7.00 • ATSKIRO
NUMERIO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR
TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIŪRA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI
GRAŽINAMI TIK AUTORIAMIS PRASANT • PAVARDE PASIRASYTI
STRAIPSNIAI NEBUTINAI IŠREIKŠIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ
SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.

REDAGUOJA: VYTAUTAS GEDGAUDAS IR ALEKSAS LAIKŪNAS

SOVIETINĖ KOMITRAGEDIJA

Sovietinė komitragedija arba, jeigu norite, tragikomedija, yra ryškiausias sovietinio gyvenimo bruožas. Kiekviename istorinės kronikos arba nūdienės buities posūkyje tas komitragiškas bruožas iš tolo parbloškia savo nenatūralumu, savo skaudžia grimasa. Jų ryškiausias yra A. Solženico ištremimas už tai, kad jis atvirai prabilo apie Stalino terorą. Nuo Nikitos laikų kompartija, tariamai, pasmerkė tendencijas į personalinį kultą, asmens kulto partijoje principą. A. Solženicinas pavaizdavo asmens kulto pagimdyto teroro padarinius ir už tai sulaukė sankcijų!

Tuo tarpu iki šiol Maskvai pavaldį Vilniaus partiečių vadovybę su P. Griškevičiumi centre, nė iš tolo negali užkabinti stalininio teroro temų. Teroro metu nužudyti reabilitacija vis dar labai menka, neefektinga. Reabilituoti tik tie, kurie galėjo būti panaudoti agitacijai. Be Angariečio ir Putnos kurie už nuopelnus bolševizmui Lubiankos rūsyje gavo kulka į pakaušį, kaip atrodytų seni lietuviškos kompartijos analai: juose beveik nebūtų lietuviškų vardų! Tad reabilitacija įtraukė į senus "kovotojų už komunizmą" sąrašus ir Angarietį, ir Putną.

Po reabilitacijos jau galima Vilniuje kalbėti apie tuos asmenis. Galima statyti jiems paminklus. Galima naudotis jų citatomis. Ir dar daugiau. Galima juos laikyti "komunizmo statybos" pionieriais. Sąlyga viso to labai nesudėtinga: nereikia tik kalbėti, kodėl šie "kovotojai" nelai ku žuvo. Jų juk nenužudė "buržuazijos" kulkos ... bet ... geriau, visa tai primiršti.

Tokio 'primiršimo' pavyzdys yra Broniaus Mackevičiaus eilių rinkinys "Grižtančios gervės", kurį 1973 metais išleido vilniškė 'Vaga'. 46 metų amžiaus poetas B. Mackevičius žinomas savo "sovietinio kario tematika". Tai raudonarmiečio šlovinimas, sovietinės ekspansijos deklaracija. Jo kūrybiniai-agitacinėje saskaitoje keli eilių rinkiniai. "Grižtančiose gervėse" tilpo poema Kovos spalvos. Poema dedikuota "karvedžiui ir dailininkui Vytautui Putnai". Tai "romantiška sakmė apie nepalaužiamą komunistą", pasigardžiuoja "Literatūros ir meno" Nr. 10 apžvalgininkas Rytis Trimonis. Ir B. Mackevičius ir jo poemos apžvalgininkas sutartinai "primiršta" pabrėžti tragiškiausią tos "romantiškos sakmės" finalą, tą tezę, kad "revoliucinis teroras prarijo savo vaiką". Dailininkas ir karvedys Vytautas Putna žuvo ne karo lauke, ne prie molberto, bet stalininio teroro "čistkoje", apkaltintas sunkiomis prieš-sovietinėmis nuodėmėmis, kaip "liaudies priešas".

Šis Putnos žuvimo fonas "romantiškos sakmės" melodramą paverstų tragedija, Putnos asmenybė taptų praturtinta be pagrindo jam priemesta kančia. Bet... kalbėti apie tai nevalia, todėl poetas ir jo poemos apžvalgininkas mala gražbylyste apeidamas tikrą temą. Jie meluoja dabarčiai ir ateičiai, nes slepia teisybę ir tiesą. Toks tad yra sovietinės poezijos, kritikos ir istorijos "tikroviškumas"! Kodėl ten galima hipertrofiškai piktai kalbėti apie keturių komunarų sušaudymą, kuris buvo karo teismo sprendimo išdava, o negalima net užsiminti apie Vytauto Putnos mirtį? Apžvalgininkas vadiną B. Mackevičiaus poemą Kovos spalvos "suromantinta tikrove". Bet poemoje visai nėra jokios tikrovės. Ji atremta tikrovės nūslepiu.

Pernai balandžio 12 d. būtų sukakę 80 metų Vytautui Putnai, jeigu 1973 metais birželio 11 d. jo pakaušis nebūtų paliestas enkavedisto nagano tūtos. LTSR Centrinio valstybinio archyvo vyr. mokslinė bendradarbė L. Kalasauskienė (Valstiečių laikraštis, Nr. 44) su istorikės "žinoviškumu" paskelbė platoką Vytauto Putnos gyvenimo bei nuopelnų sovietinei santvarkai apžvalgą. Tai buvo įdomus tekstas, kuris, tačiau, savo išsamumu negali iš tolo prilygti "Lietuvių Enciklopedijos" t. XXIV, rašiniui apie V. Putną (K. Alš. autorius). Mokslinė archyvo bendradarbė puikiai žinojo, už kokius nuopelnus V. Putna apdovanojotas net trimis Raudonosios Vėliavos ordiniais, bet ji "nežinojo" mažos jo biografijos detalės -- jo mirties priežasties. L. Kalasauskienė parašė: "Vytautas Putna tragiškai žuvo". Sovietinė komitragedija iki šiol neišguita iš buities. Neda-

SPAUDOS LAISVĖS ATGAVIMO SUKAKČIAI PAMINĖTI

J. V. SŪDUVAS

Šiais metais balandžio 24 d. sueina 70 metų, kaip caras Nikolajus II, oficialiai panaikino draudimą spausdinti lietuviškus laikraščius, knygas ir betkokius leidinius lotynų raidėmis. Tik vienai Lietuvai iš visų carinės Rusijos okupuotų kraštų buvo uždrausta spauda lotynų raidėmis po nepavykusio 1863 Lietuvos-Lenkijos sukilimo. Kadangi spaudos draudimas, trukęs 40-tį metų, padarė lietuvių tautai ne tik didelę kultūrinę skriaudą, sutrukdęs jos tautinį atbudimą, bet ir kovoje dėl lietuviško spausdinto žodžio daug geriausių ano meto Lietuvos sūnų ir dukrų, garbingų knygnešių atidavė savo gyvybes arba mirė tremtinių keliuose Sibiro taigose. Jų atminimą gerbdami, bent trumpai prisiminkime spaudos draudimo laikmetį ir ano meto lietuvių šviesuolių pastangas kovoje su rusiškais žandarais dėl savo spausdinto žodžio.

Rusiško raidyno arba 'graždankos' įvedimas į lietuvių kalbą vietoje lotyniškojo buvo pasiūlytas rusofilo akademiko A. Hilferdingo, nuosaikiosios rusinimo politikos šalininko. Jis tikėjosi, kad rusiškas raidynas suartins lietuvių mases su rusais ir tuo palengvins Lietuvos surusinimą. Tačiau lietuvių priešingai, knygų, maldaknygių, spausdintų rusų raidėmis lietuviškai neėmė nė į rankas, suprasdami okupanto klastą ir per visą spaudos draudimo laikotarpį tokių leidinių buvo išspausdinti tik 54. Ir kaip tapęs žemaičių pavyskupiū A. Baranauskas kreipėsi ir caro vidaus reikalų ministrai, prašydamas gražinti lietuviams spaudą, tai tas atrėžė: "... Nereikia mums nei jūsų meilės, nei jūsų pačių. Praeis kuris laikas, pasilies Lietuvoje daug ašarų ir kraujo, o Lietuva pasiliks rusiška ir statiatiškiška". (Liet. Encikl. XXVIII pusl. 334-5). Spaudos draudimą ypatingai uoliai žiauriausiomis priemonėmis Lietuvoje vykdė Vilniaus gen. gubernatorius M. Muravjovas, pramintas korigu.

Negalint savo raštų spausdinti Lietuvoje, jie buvo spausdinami Mažojoje Lietuvos istorijoje yra veikli talka melui.

tuvoje -- Prūsiose, daugiau sia Tilžėje, Ragainėje, Klaipėdoje, tada priklausanti kaizerinei Vokietijai ir slapta, pasižventusių knygnešių, gabenami per sieną į Didžiąją Lietuvą. Nors siena buvo saugojama trijų sargybinių eilių, lietuviškų raštų, spausdinamų Prūsiose ir gabenimų į Lietuvą rusai neįstengė sulaukyti. Sugautieji, nešant lietuviškus spausdinius per sieną arba platinant Lietuvą būdavo ne retai žandarų žiauriai sumušami ir dažniausia nuteisiami ir ištremiami į šalčiausias Sibiro Omsko, Tobolsko, Vologrado sritis. Iš pasižymėjusių knygnešių Aukštaitijoje dar bavo J. Bielinis, St. Didžiulis -- Rytų Lietuvoje, kun. M. Jurgaitis, D. Vičas -- Žemaitijoje, J. Kanclerius -- Suvalkijoje, kun. S. Gimžauskas -- Vilniaus krašte ir daugelis kitų.

Lietuvių priešinimasis ir kova dėl neteisėto spaudos draudimo tapo kova už Lietuvos išsilavinimą iš carinės Rusijos priespaudos.

Pradžioje šią kovą kultūrinėmis priemonėmis pradėjo visa eilė lietuviškų laikraščių, spausdinamų Prūsijoje, 'Keleivis' 1849 Karaliaučiuje, 'Naujasis keleivis' 1880 m. 'Lietuviška Ceitunga' 1878 m., joje dr. Sauer veinas išspausdino populiarią giesmę "Lietuviais esame mes gimę"; 'Garsas' -- 1887 m. ragino popularinti lietuvišką kalbą ir dainą. 'Nemuno Sargas, išleistas Ragainėje 1884 m., 'Ausra' 1883 m. išleista Lietuvos atgimimo patriarcho dr. J. Basanavičiaus ir pagaliau savo galingu balsu prabilo Lietuvos himno autorius dr. Vincas Kudirkas 'Varpas', 1889 m. keldamas lietuvių tautą į kovą prieš rusų priespaudą.

Ir taip, spaudos draudimo metu, Prūsiose leidžiami lietuviški laikraščiai ir knygos pažadino lietuvių tautos samonę, iškėlė gimtosios kalbos grožį, didingą istorinės Lietuvos praeitį ir paruošė kelius Lietuvos laisvei ir nepriklausomybei iškovoti.

Kaip matėme iš netolimos praeities lietuviška spauda apsaugojo mūsų kalbą ir tautą nuo išnykimo. Grįžtant į mūsų tremties dienas, kiekvienas sutiksime, kad mus, pasklidusius po pasaulio kontinentus, šiandien jungia tik

V. STANČIKAITĖ

Knygnešys

Retėja pėdos į bažnyčią...

Uždraustoms Velykoms artėjant, Panevėžio rajono Gustonių kolūkio pirminės partinės organizacijos sekretorius F. Praninskas patenkintas sušuko: "Retėja pėdos į bažnyčią!"

Militantiškai ateistiškai nusiteikęs kompartinis pareigūnas, valgas gerą ir lengvą duoną iš valstybės gausiai apmokamo ateistinio agitatoriaus darbo, F. Praninskas buvo (dalinai) atviras. Nei prieš Velykas, nei per Velykas, "Kelio į gyvenimą" kolūkio kolūkiečiai pėdų bažnyčios link nepaklojo. Kodėl? F. Praninskas aiškina: "įvairaus amžiaus ir išsilavinimo žmonės susidomėjo ateistiniu darbu".

Nelengva "Kelio į naują gyvenimą" kolūkiečiams pasikesinti aplankyti bažnyčią. Sustiprintu tikinčiųjų sekimo aparatu F. Praninskas giriasi: "Į ateistinį darbą ūkyje įtraukti visi komunistai, agitatoriai ir politiniai informatoriai lankosi žemdirbių namuose, bendrauja su žmonėmis darbe". Kitaip sakant, žmonės gyvena totalinės priežiūros nuotakoje.

"Išplatintose anketose žmonės atsakė, tiki jie ar ne, kodėl tiki ir t.t. Vieni rašė, kad netiki, kiti sakėsi abejojančys, treči neina į bažnyčią per metines šventes 'iš tradicijos', ketvirti esą religingi", dėsto F. Praninskas. Padraiki jo tvirtinimai atskleidžia psichinio teroro tinklą: "vienai dirba moterų tarpe, mokytojas pasiryžo dirbti tarp moksleivių ir tėvų", "veikia sudaryta iš septynių žmonių ateistinio darbo taryba", "rengiami ateistinių paskaitų kompleksai". Žmonės atsargiai priešinasi prievartinei propagandai. F. Praninskas prasitaria: "Per disputą su tikinčiaisiais pateikė klausimų, užvirė ginčai. Lektorius sutriuškino pavyzdžiais kai kurių žmonių įsitikinimą apie gerą bažnyčios įtaką žmonių moralei ir t.t."

lietuviška spauda. Jos netekė mes pasimestume svetimtaučiu masėse, mūsų kultūrinis ir visuomeninis gyvenimas išblėstų, lietuvių kalba sunyktų. Taigi, branginkime ir remkime lietuvišką spaudą ir tyliusius jos darbuotojus.

Kolūkiečius grupėmis veda į Vilniaus ateistinio muziejaus. Kaip žinia, tas muziejus įrengtas desakruotoje šv. Kazimiero bažnyčioje.

Su visa diktatūrinės prievartos galia valstybė niekina savo pilnateisių piliečių įsitikinimus, išjuokia jų gyvenamąją filosofiją, baido juos sankcijomis už ištikimybę jų moralės kodui, religijai, gyvenimo prasmės sampratai.

Valstybės agentas, skelbiantis priverstiną ateizmą, turi teisę įeiti į piliečio namus, namų šeimininko nekvieštas, pasodinti šeimininką prie stalo ilgam, brutaliam "disputui" apie religines klaidas ir ateistinį pranašumą. Reikia atsiminti, kad tokio 'disputo' partneriai nėra lygūs. Ateistinis valstybės agentas gali (ir taip visad daro) priversti tikintįjį lankyti ateistinius kursus, paskaitas, atlikti ateistinės agitacijos darbus. Tokiu pavyzdžiu nurodoma -- tikintysis privalo iškabinti vietovėje ateistinių renginių skelbimus! Atsisakymas tokių skelbimų kabinti laikomas atsisakymu dirbti valstybinės svarbos darbu. Išvados gali nueiti labai toli, iki Kompartijos XXIV suvažiavimo nutarimų sabotazo.

Ir tokio psichinio bei fizinio teroro akivaizdoje žmonės dar ryžtasi rašyti "ateistinio darbo tarybos" anketose esą religingi, kad jie lanką bažnyčią kad ir "iš tradicijos"!

"Žmonės domina dievo, sielos buvimo klausimai, mokslo laimėjimai, Visatos paslaptys", rašo F. Praninskas ("Valstiečių laikraštis", Nr. 37). Atkreiptinas dėmesys į bolševikinę vertybių kaitą: dievas, tai sąvoka, rašytina iš mažos raidės; visata gi yra iš didžiosios raidės rašytinas žodis. Žmonėms pakiša paskaitą vardu, pav., "dvasios išėjimas iš kūno", ir kt. Tai viskas rodo grubų ir primityvų, bolševikinį požiūrį į nuo žmonijos kultūros neatidalomą dalį, į religiją. Bolševikinės ateistinės agitacijos pralaimėjimas nėra dėl ateistinio fronto jėgų stokos, kaip mėgstama nusiskusti. Atrodo, pristatytų prie kiekvieno tikinčiojo po ateistinį agitatorių ir problemos nebebūtų! Pri-

(Nukelta į 4 psl.)

Nepakeičiama benzinu.

Naudokite kad tik tai galite.
Apsipirkimui. Lankymui.
Bizniui. Ar malonumui!
Trumpoms kelionėms. Arba
dideliems atstumams.

Ir kada Jus skambinate
tolimai distancijai taupykite pinigus. Išsukite numerį
patys po 5 val. p. p.

Tuo būdu, 10 minučių pašnekesys su vakariniu
pakraščiu kainuoja tik \$2.60, plius taksai. Dar pigiau
vietovėms arčiau namų. (Dar pigiau po 11 val. nakties.
visą dieną šeštadienį ir iki 5 val. p. p. sekmadienį).

Ir kada ateina laikas jūsų apsipirkimui, naudokite
savo Yellow Pages pirmiausiai. Gaukite nurodymus.
Raskite trumpiausią kelią. Užsitikrinkite, kad jie turi tai
ko jūs norite. Taupykite benzina. Ir taupykite taip pat
pinigus.

Judėkite telefonu.
Nepakeičiama benzinu!

Ohio Bell

Dial-it-yourself rates apply on self-dialed calls (without operator assistance) from residence and business phones anywhere in the U.S. (except Alaska) and on calls placed with an operator where direct dialing facilities are not available. Dial-it-yourself rates do not apply to person-to-person, coin, hotel guest, credit card, collect calls and on calls charged to another number.

TEISININKAS SU HUMANITARO ŠIRDIMI

(1)

VLADĖ BUTKIENĖ

Tolimam Pensylvanijos kampe, didžiulių plieno liejyklų pašonėje, Betliejaus (Bethlehem) mieste, yra vietinį universitetą baigusiu lėšomis pastatyti pensininkų namai. Tai daugiaaukštis pastatas, išdygęs tarp senų, aprūkusių, susispaudusių senamiesčio namų, kurie šiandien visuose Amerikos miestuose užleidžia vietą naujos paskirties statiniams.

Tenai, vietinių pensininkų tarpe, gyvena ir vienas lietuvis. Nenustebčiau, jeigu be savo sūnaus, marčios ir anūkės jis būtų vienintelis lietuvis ir visame Betliejaus miestelyje.

Šitas vienišas pensininkas yra gerai žinomas Lietuvos teisininkams, Lietuvos ir Pabaltijo universitetų teisės mokslų studentams, Braunschweig'o ir Watenstedt'o lietuvių tremtinių gimnazijos mokytojams bei mokiniams.

Š.m. liepos mėn. 29 d. jam sueina 80 metų amžiaus. Kas jis toks? Tai Lietuvos Vyriausiojo Tribunolo teisėjas Česlovas Butkys, Adolfo Butkio, Lietuvos III seimo nario, Zarasų Apylinkės teisėjo bei prisiekusiojo advokato sūnus.

Prieš keletą metų teisėjas Č. Butkys sakėsi rašęs savo atsiminimus ir norįs, kad kas nors juos paskaitytų. Jį pažįstu nuo pat savo vaikystės, tai ir memuarus paskaityti mielai sutikau: jei ne dėl ko kita, tai bent iš moteriško smalsumo...

Č. Butkio akims nusilpus, jo laiškai tapo sunkiai beišskaitomi, ypatingai po prieš porą metų padarytos kataraktų operacijos. Vietoj su sirašinėjimo, sėdau į mašiną ir po gerų šešių valandų kelionės atsirandu Betliejaus miestelyje.

Nuo pat savo vaikystės laikų teisėjas Č. Butkį vadinu dėde. Tai darau ne dėl to, kad mano vyro pavardė panaši į Č. Butkio (savo vyrą tada net nepažinau!) ir ne dėl to, kad jis būtų mano pačios giminaitis, nes kaip gali išaiškinti giminystės ryšius tokiais senų laikų mįslėmis, kaip: mano motinos brolio žmonos brolis, bet man ne dėdė?...

Nežiūrint viso to, aš jį vadinu dėde Česlovu šiandien dar ir dėl to, kad savas giminės tremtyje suskaičiuoti man užtenka vienos rankos piršto.

Taigi, sėdime dėdės Česlovo kukliame bute, geriame jo paties rankomis užplikytą "greitąją" kavą. Pro langą spigina rudeniop slenkanči saulė, gatvėje, trejetu aukštų žemiau, bilda sunkvežimiai, retkarčiais suspiegia staiga stabdomas automobilis, šūkauja stumdydamiesi tamsiaodžiai miesto centro gyventojai...

Čia viskas taip arti, -- beveik pats sau kalba dėdė Česlovas. -- Į krautuvę nueini pėsčias. Už poros skersgatvių -- paštas, anapus gatvės -- bažnyčia. Ten daugu-

moje tik portorikiečiai mišių susirenka, bet jie ramūs, vaikai mandagūs... Kai nusibosta savo kambarys, išeinu pasivaikščioti, su kaimynais

-- Kai eini į teatrą ar kiną, jeigu tave gaudina būk pasirošęs verkti ir juoktis, jeigu juokina! Teatras tam ir yra, kad savo paties vargus,

Sukaktuvininkas Česlovas Butkys

pasišnekėti. Tik tam niekados laiko nelieta: reikia sūnui padėti. Jis mane rytais paima ir vežasi į universitetą. Kai skaito paskaitas, posėdžiauja, aš sėdžiu jo kabinete, rašinėju, skaitau. Tik dabar akys silpnos, laikas prailgsta, nusibosta. Pripratusiam vis ką nors veikti, be užsiėmimo neįdomu. O sūnui padėti reikia: vienas nepaeina, aš jam kojas atstojau, jo kėdę stumiu.

Kalbą pakreipiu į tetą Niną, mirusią prieš trejetą metų. Žinau, kokią tuštumą ji paliko savo vyro gyvenime. Ji buvo nepaprastai nuoširdi, jautri moteris; galbūt, svarbiausia buvo tai, kad juodu rišo ne vien tik vestuvinis žiedas, bet ir kūrybiniai polinkiai.

-- Draugai sako, kad ji buvo tikras angelas, -- atsidūsta dėdė Česlovas ir ima pasakoti apie jos paskutines dienas. Skaisčiai mėlynos akys prisipildo ašarų, kurios man primena vieną vakarą dar iš Kauno laikų. Dėdė Česlovas nusivedė mane į kiną. Filmo nebeatsimenu, tik gerai atsimenu, kad, jam pasibaigus ir pakilus eiti, Tribunolo teisėjas šluostėsi ašaras.

rūpesčius ir džiaugsmus bent trumpam laikui užmirštum! -- pateisino savo ašaras dėdė Česlovas.

Aš, žinoma, nieko neatsakiau, bet iš to įvykio pasidariau savas išvadas: dėdė Česlovas jautresnis ir už mane...

Tarp jo ir jo žmonos ypatingai artimi ryšiai buvo dar ir dėl to, kad jie abu neskyrė ypatingai didelės reikšmės 'daiktams': jie tik žmogaus patogumui reikalingi. Tuo metu, kai jų amžiaus šeimos pirkosi modernius baldus, lenktynavo kuo gražiau, kuo ištaigingiau išrengti butus, užmiestyje statėsi namus, iš Paryžiaus parsisiųsdindavo kuo prašmatnesnius rūbus, įjėdu atliekamą laiką ir pinigą atiduodavo Vaikų teatro organizavimui, leidimui laikraštėlių, knygučių. Tiems projektams vadovavo Nina Butkienė, o juos moraliai ir materialiai rėmė Č. Butkys. Kelis metus iš eilės Kauno Vals tybiniame teatre jie ruošė vaikams spektaklius, kuriems ir veikalus rašė pati Butkienė ir kuriuose vaidino tik vaikai. Tokie pastatymai

buvo naujiena ne tik tai Kauno vaikams, bet ir suaugusiems. 1930, Vytauto Didžiojo metais, Butkiai pradėjo leisti laikraštėlį "Vaikų žodis". Jis buvo vienas iš pirmųjų periodinių leidinių vaikams, kur jie patys galėjo reikšti savo nuomones, rašydami redakcijai laiškus, siųsdami apsakymėlius, piešinius, ir pan. Kauno Žemės Ūkio parodoje "Vaikų žodis" laimėjo pirmąją vietą, buvo siunčiamas į užsieniuose rengiamas spaudos parodas atstovauti Lietuvos spaudinius vaikams. Deja, vien tik privačiomis pastangomis finansuojamas, negaudamas nuolatinės Švietimo Ministerijos paramos, tas laikraštėlis po keturių metų nustojo eiti, nors prenumeratorių turėjo gana daug. Č. Butkio kišenėje jis paliko švilpaujančius visų keturių šalių vėjus.

Nepriklausomos Lietuvos laikais vyriausybė dėjo visas pastangas, kad kultūrinis gyvenimas remtųsi lietuviška dvasia, nes kraštas tebesivalė nuo svetimų, šimtmečių šimtmečiais neštų pragaištingų įtakų. Už tai vyriausybė į privačias pastangas žiūrėjo labai kritiškai, ypatingai tokiais atvejais, kaip šis, nes Nina Butkienė buvo gimusi Rusijoje, lenkų-prancūzų kraujo šeimoje.

(Bus daugiau)

PORTA-TOOLS NEEDS JOURNEYMEN MACHINISTS

Must be able to set up work from blue prints and close tolerance. Porta-Tools, Houston's No. 1 oil patch growth company, needs all-around production Machinists. Top are wages, paid benefits, plenty of overtime, and an opportunity to grow with a growing company.

For information call collect if you are qualified, 713-4624333, C. R. Sherer, 5121 Steadmont, Houston, Texas 77040. Porta-Tools is:

An Equal Opportunity Employer (28-34)

WANTED AT ONCE EXPERIENCED TOOL ROOM CUTTER GRINDERS

Must have good mechanical aptitude. For 1st AND 2nd SHIFT CARLTON MACHINE TOOL CO. 3000 SPRING GROVE AVE. (Camp Washington Area) CINCINNATI, OHIO 45223 An Equal Opportunity Employer (28-32)

BEGINNERS

Light factory work. 2nd Shift Call 216-942-8060

Between 10 a. m. and noon only. (26-32)

PAPILDOMA EKSKURSIJA Į LIETUVĄ

GEGUŽES 16 D.

Išvyksta iš BOSTONO — NEW YORKO

KAINA \$868.00

Kelionės planas: Maskva 2 dienos, Vilnius 5 dienos, Leningradas 4 dienos, Maskva 2 d.

Vasaros grupės yra išparduotos, pasinaudokite pigesne priešsezoniškai kaina.

Kas norėtų su šia grupe vykti, prašome registruotis ne vėliau kaip iki balandžio 20 d.

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

393 West Broadway, P. O. Box 116
South Boston, Mass. 02127
Tel. (617) 268-8764

Savininkė: Aldona Adomonienė

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS

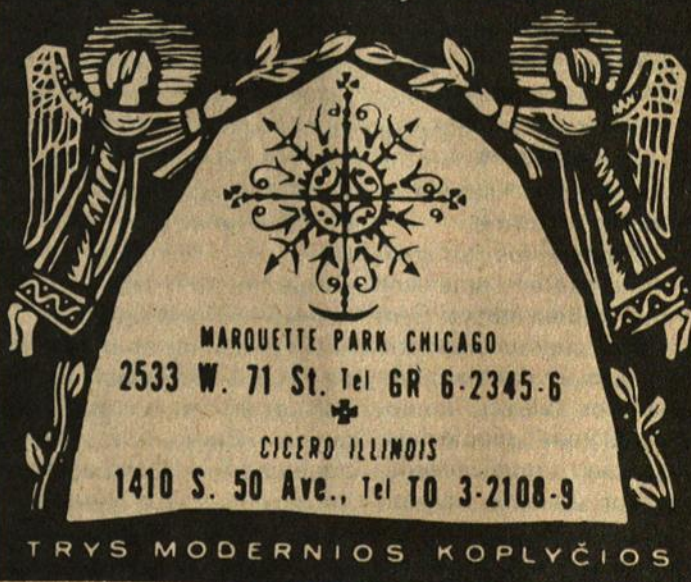
6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYs MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO

2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS

1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9

TRYs MODERNIOS KOPLYČIOS

Vienas iš svarbiausių pranešimų mūsų klientams:

Nesidairyk dabar, bet keletas bilijonų žmonių yra tam, kad pagautų jus.

Dauguma iš 3½ bilijonų žmonių pasaulyje stengiasi pasiekti mūsų gyvenimo lygį.

Ir jūs beveik galite išmatuoti kiekvieno krašto progresą pagal sunaudojamo elektros kiekio. Ko daugiau elektros, tuo daugiau produktyvumo, tuo daugiau darbų, tuo aukštesnis gyvenimo standartas.

Japonijoje, pavyzdžiui, produktyvumas auga aštuonis kartus greičiau, kaip U.S.A. Elektros jėgos sunaudojimas pakilo nuo 45 bilijonų KWH 1950 metais iki 360 bilijonų 1970 metais... 800% šuolis.

Padėtis Prancūzijoje, Vakarų Vokietijoje, Rusijoje ir visame pasaulyje yra beveik ta pati.

Kada visi stengiasi mus pasivyti, mes negalime sau leisti sulėtėjimo. Mes esame reikalingi pilno produktyvumo kurį galime išvytyti.

Mes atliekame savo dalį investuodami 1.2 bilijonų dolerių penkių metų konstrukcijos programoje ir mes dedame visas pastangas užbaigimui Davis-Besse atominės jėgainės ir pradėjimui Perry atominės jėgainės.

Tai reiškia labai daug. Įskaitant tūkstančius darbų, kurie remiasi industrijos augimu ir ekonomijos stiprumu čia pat Northeast Ohio.

The ILLUMINATING Company

Reteja pedos...

(Atkelta iš 3 psl.)

versintės ateistinės propagandos pralaimėjimas glūdi tame, kad iki šiol neturima ką pastatyti į tą tuštumą, kuri atsivertų religijai dingus iš kultūros komplekso. Bolševikai norėtų tą eventualią tuštumą užpildyti prievartiniai brukama ekonomine utopija. Bet nuo kada prievarta buvo vertybių daigintoja?

(zž)

KŪRYBA IR MOKSLAS

MINISTUDIJOS APIE 'MININATIONS'

Dirvos apžvalgų lentynon pateko studijinių metmenų rinkinys: "Problems of Mininations: Baltic Perspectives". Gal būt arti prasmės yra lietuvių kalbos atakmuo: "Mažųjų valstybių problemos pabaltiečių požiūriu". Tautos sąvoka gali išskverbtis į studijų objektą. Tos pat problemos kitokiu požiūriu, ne pabaltiečių, gali įgauti skirtingą interpretaciją, sulaukti kitų aptarimų, kitų prognozių.

214 puslapių rinkinyje tilpo 18 nevienodo dydžio rašinių, Rašo 19 autorių. Bendras raštų pobūdis: studijinės konferencijos pranešimai. Todėl ir toks bendras dėstymo pobūdis: lakoniškumas, enciklopedinis glaustumas, netgi skubos elementas.

Rinkinį redagavo trijų komisija: Arvids Ziedonis, Jr., Rein Taageper ir Mardi Valgema. Alfabeto tvarka seka raštų autoriai ir koautoriai: Nicholas Balabkins, Yaroslav Bilinsky, Ju-

ris Dreifelds, Zbigniew M. Fallenbuchl, Elmar Jarve-soo, Gundar J. King, Dietrich A. Loeber, Benedict V. Maciuka, Povilas A. Mažeika, Reer Nurmberg, Janis J. Penikis, Maris Pone, Peter R. Priifti, Ginutis Procuta, Walter Rand, Juris Silenieks, Rein Taagepera, Mardi Valgema, Arvids Ziedonis, Jr.

Visi autoriai yra aukštojo mokslo institucijų dėstytojai. Jie yra socialinių, politinių, ekonominių, humanitarinių bei istorinių mokslų žmonės, profesūros nariai. Jie sudaro tą pokarinę imigracijos elementą, kuris adaptuotoje šalyje sugebėjo iškovoti katedros prestižo pozicijas. Daugelis jų savo sąskaitoje turi mokslinės literatūros veikalų, mokslo

leidiniuose idėjų straipsnių. Savo amžiaus atranka jie sudaro savaimingą grupę, kokios nepajėgė sukurti ankstesnioji etninė imigracija iš Pabaltijo Amerikon ir Kanadon. Estų ir latvių imigracija prieš pirmą ir antrą karus buvo bereikšmiai negausi. Lietuvių imigracija buvo skaitlinga, bet nesugebėjusi duoti akademiškų. Tokius, retus, Nepriklausoma Lietuva traukė savo orbiton.

Konferencija, kurios darbus pateikia aptariamas leidinys, vyko pernai, gegužės 11-14 dd. Toronto universitete. Tai buvo Trečioji Pabaltijo studijų konferencija, kuri savo personaline apimtimi turėjo imponantišką vaizdą: 122 profesūros nariai. Jie atstovavo 119 mokslo institucijų. Į tą platų institucijų sąrašą įeina universitetai, kolegijos, tyrimo institutai, knygynai, archyvai. Toks margumynas be abejo atnešė studijinių metodų bei sistemų mozaiką. Bendras tos mozaikinės studijinės sistemos vardiklis buvo etninė dalyvių savybė, savųjų problemų specifika.

AABS

Konferenciją suorganizavo "Association for the Advancement of Baltic Studies, Inc." Toliau šią asociaciją vadinsime AABS. Draugija senokai gyvuoja. Jon susibūrė latviai, estai ir lietuviai. L. Dambriūnas vadina draugiją "išėivių akademikų organizacija", apgailestaudamas, kad joje "per mažai yra lietuvių". (Draugas, Nr. 271).

Baltistikos studijų vienetų nemaža. Jie veikia JAV, Vakarų Vokietijoje, netgi Lenkijoje. Pasirodo keletas periodinių leidinių. Atrodo, baltistikos studijoms sukurtos institucijos nėra savo tarpe koordinuotos. Baltistikos studijų visuma yra įnašas į mokslo lobyną, bet politinės išėivystės sąlygos šioms studijoms perteikia ir idėjinį aspektą. Tai politinė samprata apie Pabaltijo valstybių bei tautų problemas, tai nejučiomis prasiveržiančios pastangos nepalikti objekto jo statikai, bet liesti jo evoliucijos prognozę.

Plačiai lietuviškai visuomenei AABS mažai žinoma. Asociacija neturi politinės veiklos etiketės, mokslinė jos veikla atrodo scholastiška, prožiška, be sensacingų sukurių.

LEIDINIO - RINKINIO SAVYBĖS

Rinkinio uždavinys, kaip nurodo redakcinė komisija, "pristatyti marga požiūrį į mažųjų valstybių labai komplikotas problemas, kurias tos tautos šiuo laiku išgyvena".

Pabaltiečių požiūris yra organiškai susietas su tomis problemomis savo etninio suinteresuotumu, sentimentaliu sutapimu su tomis problemomis. Rinkinio autoriai bandė Pabaltijo problemas suuniversalinti, plėsti, sulieti su visuotine 'Mininations' ir 'maxinations' konfrontacija, su anekdotu, agresijų pavergimo blogiais.

Universalindami lokalizaciją, keli autoriai ryškiai ak-

centu išvedė paralelę su Albanija, Ukraina, Afrikos valstybėmis. Sunku tarti, ar tai tinkama medžiaga paralelei. Tokios gi skirtingos geopolitinės sąlygos! Nuostabu, kad 'mininations' apibendrinimo siekiant, tuo pat paralelizmo metodu nepalietė Kaukazo valstybių. Dėl savo milžiniškumo Ukraina sustoja už tokio palyginimo ribos. Ji vykusi paralelė, nors išneša temą į šoną, talkina pažintiniu požiūriu našiau suvokti temą. Tenka pageidauti, kad į rinkinio medžiagą trauktų istorinių temų. Geopolitinės ir ekonominės premisos nesudaro pilno vaizdo. Nagrinėjamojo objekto tikroviškumas, be istorinės premisos, nėra išsami, pilna studija. Antra vertus, geopolitinės temos parašėte kukliai išsiskleidžia istorinė premisa.

Rašinių apimtis ir koncentruoto, net skuboto, pranešimo forma nušalino šuolius į "įvykio kilties lankas". Dabartinė padėtis ima kaip savaiminga, susidariusi dėl "vis major" poveikio, be prepozicijų ir šaknų.

Pabrėžtinai nusistatymas nagrinėti, bet nespręsti. Tai tipinga duoklė madingam pragmatizmui. Rinkinio įvade redakcinė komisija aiškiai užsilaikavo nemėginti tarti bet kurio nuosprendžio. Problemų kompleksas, gal būt galvojo komisija, nuosprendžius ištaria be jų vadovėliško formulavimo. Bet tas nusistatymas sutrinka. Negalima gi išmušti sienoje lango ir galvoti, kad per tą angą neprasi-verš šviesa. Essays tekstuose neišvengiamai suskambėjo faktų evoliucijos prognozės. Tada itin ryškiai nušvito P.A. Mažeikos svarstymuose. Sprendimai atžengia natūraliai, nes kad ir trumpučio dėstymo faktūra neišvengiamai turi baigtis finaliniu akordu. Tai yra logika. Tai yra politinės aritmetikos dalis. Nėra politinės ekonomijos mokslo be formulų.

Neįmanoma kalbėti apie politines bei socialines Pabaltijo valstybių problemas be dėmesio okupaciniam blogiui. Todėl daugis rašinių šiame rinkinyje orientuoti į politinių mokslų sferą. Čia sugaunama švelnesnė ar griežtesnė sandūra su vergavimo blogiu. Ir nors Rein Taageper nori apibendrinti mažųjų tautų geopolitinį statusą, kad mažosios valstybės neva privalančios paklusti suuniversalintoms savo egzistencijos problemoms ir turinčios tuos pat sprendimus, kažin ar taip yra?

Tautos ir valstybės pakluta geopolitinių sąlygų kaitos variantams. Dogmų ir formulų čia nėra ir nebus. Istorinės sąlygos, geografinė padėtis ir kultūrinė evoliucija suponuoją, kad bendro vardiklio čia nėra ir nebus. Vienaip evoliucijuoją mažos valstybės, kurios neturi pašonėje ekspansijos užmačių puoselėjančio kaimyno. Kitaip jaučiasi mažos valstybės greta ideopolitinio mesianizmo apsesto kaimyno. Rein Taageper'o teorija konfliktuoja su tikroviškumu.

"Minination" terminas yra Websteriui nežinomas ling-

vistinis hibridas, kurį taip rūpestingai įtvirtino rinkinio leksikoje. Ilgainiui tas terminas gali tapti savotiškas "argot", kuris paklus plačioms interpretacijoms. Kasdieniška, vulgaria tautinės ambicijos prasme tas "argot" užgauna "mažosios" tautos ar valstybės žmojų. Tai skamba šiek tiek degraduojančiai, nes humanistinio arba kultūrinio brandumo požiūriu nėra "mažumo" ar "didumo". Juo jautresniam tai jaučia negausių padermių palikuonys. Jie nori užmiršti tą negandą ir visad jaustis "napoleoniškai". Sakoma, Napoleonas nekentęs žodžio "mažas"! Toks yra komiškas žodžio "minination" aspektas. Lingvistinio hibrido sudarymo logika einant, sukuriami žodžiai "mediumnation", "maxination". TIES KELIAIS PUNKTAIS SUSTOJUS

Nicholas Balabkins ieško precizijos apibūdinant "small countries" ir puikiai panaudoja tos hipotezės pro ir contra. "Small countries" ir "mininations" susižaidžia savitarpyje. Prie tos pat temos sustoja Zbigniew M. Fallenbuchl. Matome, kad "minination" terminas kan-kina autorius ir turi savy variacines galimybes. Teritorijos ir gyventojų skaičiaus santykiai griauja "minination" sąvokos visuotinumą, kai ta sąvoka taikoma skirtingų kontinentų teritorijoje. Teritorijos veiksnys daugelį naujų Afrikos tautų įveda į didvalstybių tarpą. Bet kaip toli susirikiuoja tos afrikinės "didvalstybės" nuo ekonomiškai išvystytų, seniai civilizuo-tų teritorijų Europos mažukų!

Tad "minination" terminas nėra laimingas atradimas. Mokslas dar turi atrasti terminą arba suskaldyti sąvoką.

Savaime suprantama, kad svarstybų kontrapunktu eina Pabaltijo valstybių okupacijos (jeigu norite, aneksisijos) faktas. Arti tos temos sustoja Nicholas Balabkins, kalbėdamas apie sociologijos poraiškį. Šis lingvistinis hibridas yra genocido atmaina. Čia įvestas kitas tautųdystės sąvokos priedelis. Tai visuomenių naikinimas.

1950 metais Jungtinės Tautos adoptavo "genocido konvenciją". Bet jau Nuernbergo procese kalbėta apie nusikaltimus prieš žmoniškumą, apie masinį žmonių naikinimą. Genocido konvencijos priėmimas ėjo įvykių uodegoj. Tuo tarpu tai tik-tai popieris.

N.Balabkins yra latvis. Tarp 26 šaltinių, kuriuos jis paminėjo savo rašinio pabaigoje, vienas kitas yra lietuviškas. Čia prisimena vienas pirmųjų monumentalų darbų apie genocidą praktikoje. Tai latvio Alberto Kalmė "Total Terror". Knygą išleido stambi Appleton-Century-Corfts leidykla 1951 metais. Tekstas buvo paskelbtas 1948 metais po "The Reader's Digest" copyright'u. Tai buvo pirmas efektingas pabaltiečių prasi-rėžimas į angliškąją lektūrą. A. Solženicinas tada kalėjo savo pirmuosius metus - Albertas Kalmė paskelbė tai, kad 1974 metais skelbia garsusis disidentas! Bet pa-

saulio visuomenė dar nebuvo pribrendusi praplėsti akis į tiesą.

Išpūdinga A. Kalmės knygos aplanko tirada: "A leader of the Latvian underground tells the inside story of the fate of 6,000,000 citizens of Latvia, Lithuania and Estonia under the heel of German nazism and Russian communism". Dabar laikas tapo bibliografinė retenybe. Jis pažymėtinas savo pirmojo liudijimo aist-ra.

POVILO A. MAŽEIKOS FORMULĖ

Paskaitinės tekstūros, bet pilnas išradingiausių poeščių, yra Povilo A. Mažeikos straipsnis "Rusiški siekiai Pabaltijo kraštuose". Tarytum tyčiomis ignoruodamas rinkinio užsiągažavimą vengti prognozių, Mažeika pareiškia: "žinojimas nepakeis kieto esančios okupacijos fakto". Autorius ieško raktą į prognozę. Žinomus faktus sumuojant neišvengiami sprendimai, atgyja eventualios išvados, prognozės, perspektyviniai žingsniai. Garsus rusų disidentas Andrei A. Amalrik savo knygoje "Ar išgyvens Sovietų Sąjunga iki 1984 metų?" ieškojo ekonominių, politinių ir humaniškų premisų įrodyti, kad jis turis teisę ir pagrindą pastatyti drastišką ir terminuotą klausimą. Amalriko sarkazmas ir virtuoziškas sugebėjimas suabsurdinti sovietinio gyvenimo būdą (tai matyti ir iš jo knygos "Kelionė Sibiran prieš mano norą") įrodė, kad autorius turi tam tikrą teisę utopiškai vaizduoti ... 1984 metus.

A.A. Amalriko dvasia struktūriškai atsišaukia P. A. Mažeikos esayy. Mūsų autorius pateikia išviršiniai komplikuoti, bet savo esme nuostabiai logiškas algebrines SSSR išlikimo galimybių formules. Tų formulų sudėtin Mažeika padėjo kertinius sovietinės sistemos akmenis, sąlygojamus daugelio faktorių. Jų tarpe fgūruoja ir, iš sprogtamoji medžiaga, okupacijos faktas. Čia yra logiškos tautų kooperacijos arba kooperacijos neigimo premisos, išlikimo viltys, socialinė ir ekonominė krašto evoliucija. Formulės pajungtos laiko faktoriui. Kaip visad algebrinėje formulėje, kintantis indikatorius keičia ir visą struktūrą.

Mažeikos formulė universal. Ji tinka Azijai ir Afrikai. Aplikuojama sovietinės aneksijos faktui, formulė atrodo labai rūpestingai pramastyta. Tai, aišku, gana ekstravagantiškas būdas šitaip sverti geopolitinių mislių prognozes. Būdas revoliucinis ir efektiškas.

Idomus, ir mūsų akimis kontraversiškas, autoriaus sudvejojimas: "svarbus yra klausimas, ar Pabaltijo tautos pageidauja, kad išorinės jėgos sugriautų Rusiją?". Šią dilemą autorius grindžia natūralia teritorijos gyventojų baime, kad militarinio kataklizmo metu Pabaltijis galys būti sunaikintas, kad ekonominis gerbūvis ir taika galį atbukinti idealistinius gyventojų polėkius efemerinės laisvės link, etc. Išėiviskosios visuomenės galvosenoje šios prielaidos sunkiai sutelpa, bet Mažeikos pastabos yra realios. Laiko faktorių veikia Mažeikos formulius rėmuose. Generacijų kaita ir išėjimas į buitį daro didelį po-

(Nukelta į 6 psl.)

Didžiausias kailių pasirinkimas pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA

Tel. 263-5826

(įstaigos) ir 677-8489 (buto)

185 North Wabash Avenue 2nd Floor Chicago, Ill. 60601

TAUPYKITE DABAR

SANTAUPOS, PADĖTOS
IKI 10 DIENOS MĖNESIO
NĖS NUOŠIMČIUS NUO
MĖNESIO PIRMOS.

WE PAY HIGHEST RATES:

7 1/4% — 4 yr. Certificates (Min. \$10,000)

6 1/4% — 1 yr. Certificates (Min. \$1,000.00)

Member F.S.L.I.C., Washington, D.C. Equal Opportunity Lender

Saint Anthony Savings

1447 S. 49th Court • Cicero, Illinois, 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

LATHE OPERATOR

An electronics firm located in Farmington is seeking skilled employees who are experienced in precision close tolerance work. Applicant should be able to set up and operate precision hardinge lathes. We offer excellent wages and fully paid benefits, air conditioned working area, and new equipment.

For interview call: 313-477-1234

PERSONNEL DEPARTMENT

OMNI SPECTRA, INC.

24600 Hallwood Ct., Farmington, Mi. 48024

an affirmative action employer

MINISTUDIJOS APIE "MININATIONS"

(Atkelta iš 5 psl.)

veikį galvosena. Juk kolonizacijos faktorius veikia aborigenus. Laiko bėgyje beišlieka ne tauta, bet geografinė sąvoka. Panašiai buvo su Prūsija, transformuota į "Preussen". Karo baimė yra stambus akstinas bijoti radikalių permairių.

Logiškiausia premisa, kuri gali turėti poveikį prognozėms yra Sovietinės valstybės disintegracijos galimybės dėl vidinių politinių, ekonominių bei ideologinių savitarpių konfliktų. Marksinė ekonominė dogma, kaip ir kiekviena dogma, senėja ir kinta. Tą faktą matome tarpusavyje komunizmo pasaulio nesantaikėje. Net valstybės - satelitai turi savas bendros dogmos interpretacijas. Sovietų valstybės senėjimas vienaip ar kitaip dirba jos dvasinei ir struktūrinei evoliucijai. Tai liečia aneksuotų teritorijų status quo prigimtį.

KAI KURIOS RINKINIO DETALĖS

Dietrich A. Loeber savo intriguojančioje ministudijoje užuominomis paliečia sovietinio 'samizdato' ir copyright'o teorijoje ir lietuviškojo 'samizdato' faktą. 1966-67 metais rinkdamas medžiagą romanui, kurio siužetą ryžausi išplėsti iš aneksuotos teritorijos buities, taip pat įtikintas lietuviškojo 'samizdato' faktais. Sovietinės spaudos lietuvių kalba reakcija, 'atkirtis', buvo smarkus iki histeriško šūkavimų. Tai įtikino mane, kad lietuviškasis 'samizdatas' yra režimo Achilio kulnas.

Vėliau, mus pasiekiantieji faktai rodo lietuviškosios 'clandestine' literatūros buvimą. Vanduo ant P.A. Mažeikos formulio malūno.

Deja, D.A. Loeber'o pavyzdžiuose nėra pagarsėjusios "Lietuvių katalikų bažnyčios kronikos", kuri savo detalizacija, sistematingumu ir autentiškumu pasidarytė briliantiška netiktai lietuviško, bet ir sovietinio 'samizdato' reprezentante. Autorius pateikia net 106 šaltinius, kas sudaro jo tvirtinimų bazę. Nepaprasta medžiagos gausa rodo nepaprastą reiškinį.

Pilnas paralelių ieškojimo Yaroslav Bilinsky rašiny. Atrodo, autorius gerai pažįsta Ukrainą, jos visuomenės problematiką. Ukrainą jis naudoja palyginimų bazei. Tačiau, argi Ukraina yra 'minination'? Tai būsimoji didvalstybė. Tokia ji bus, jeigu P.A. Mažeikos formulės premisa (tautos apatija ir pragmatinės filosofijos išpažinimas) laiko bėgyje nenualins ukrainiečių. Y. Bilinskio rašinyje pasigendame Pabaltijo ir Kaukazo tautų ir valstybių sugretinimo. Čia yra daug nuostabių panašumų, kurie yra bazė paralelėms.

Suoliu nuo rinkinio ašies į šoną yra Juris Salenieks tema apie latvių poetą Jani Raini ir Karibų poetą negrą Aime Casaire, kuris rašė prancūzų kalba. Tematinio požiūriu straipsnis stovi už rinkinio struktūros ribos. Struktūriniu paralelių metodas čia tikrai formulamas. Literatūra, ta gyvoji būtis, gana atoki medžiaga nuo politinių teorizavimų.

FINALUI

Šio trumpo atsiliepimo dėmai neleidią sustoti ties daugybe mozaikinio dėstymo punktų, kurie kiekvienas užtarnavęs pro ir contra pasisakymų. Kiekvienas rinkinio rašiny yra svarstymų ir panaudotos medžiagos sanakaupa, kas verčia stebėti tą rašinį daugia-

prasmiškai. Daug kas čia išreižia dėmesį, pagauna savo pilnybę lakoniškume, kontraversija tvirtinime, rizika atradime. Rašinio autoriaus Walter Reid kontradikcija, kad "Pabaltijo tautos turėjo naudoti dėl jų užkariautojų nesugebėjimo suprasti užkariautos tautos psichologiją" (psl. 46), kažin kaip instinktyviai provokuoja prašyti autorių jo panaudotą galantišką terminą 'conqueror' pakeisti į realų 'agressor' arba 'opressor'. Pabaltijo tautų istorijoje, o ypač kiek tai liečia lietuvių tautą, šie du pastarieji terminai atitinka istorinei tiesai.

Rinkiny nesunku užtikti arba atrasti daug eilučių,

posakių, premisų ir spekuliacijų, dėl kurių galima klausti autorius: ar tikrai taip? Ar istorija ir politinės ekonomijos dėsniai paremia tvirtinimus?

Šio rinkinio (ir kitų AABS) leidinių akivaizdoje tenka akcentuoti, kad Association for the Advancement of Baltic Studies, Inc. yra įdomus vienetasis, sukaupęs savyje etninį savo vertės pajautimą, puritonišką ištikimybę studijiniams objektams, paimtiems iš kilties kraštų. Kiekviena šio rinkinio ministudija atrodo kaip branduo plačiam veikalui, gilesnei ekskursijai į temą, plačioms išvadoms. Enciklopediškas aiškumas,

dažnai lakoniškas pesakis, aforizmiškas sakiny rodo mūsų skubos amžių.

AABS egzistencijos fakte yra tam tikras herojiškumas. Tai nėra egzaltuotas išsireiškimas. Nors amerikinėje visuomenėje dėl spaudos ir kitos media posūkio į antisovietines nuotaikas kai kur matyti tam tikras neprieteliškumas Maskvos 'teokratizmui' ir policinės valstybės neigimai, universitetui gyvena 'superdetentės' nirvanoje. AABS atsirado ir veikia universitetinio neval liberalizmo sąlygose. Ten ir AABS studijų objektas, sukairejusi aplinkoje, tikrai gali atrodyti nesavas, reaktinis, 'antidetentiškas'. So vietinės agresijos ir jos padarinių temos, AABS nagrinėjamos, yra narsus, militantiškas atotrūkis nuo ma-

dos, nuo uniformizmo ir posūkio į savo etninių rūpesčių daržą, kur susikaupė tiek daug tarptautinės neteisybės negandų.

AABS reiškiasi sąlygose, kur vis dar neišguita šešiasdešimtųjų metų naivaus kairumo liga. Štai Princetono universitete, kaip rodo dariniai, iš 40 kviestųjų paskaitininkų 1973 metais 37 paskaitininkai buvo iš "left of center" stovyklos. Ryškesnieji iš tokių: JAV kompartijos vadas Gus Hall, Alger Hiss, Stokely Carmichael, Angela Davis et tutti quanti. Tai atestuoja padėti ir skleidžiamų ex cathedra teorijų pobūdį.

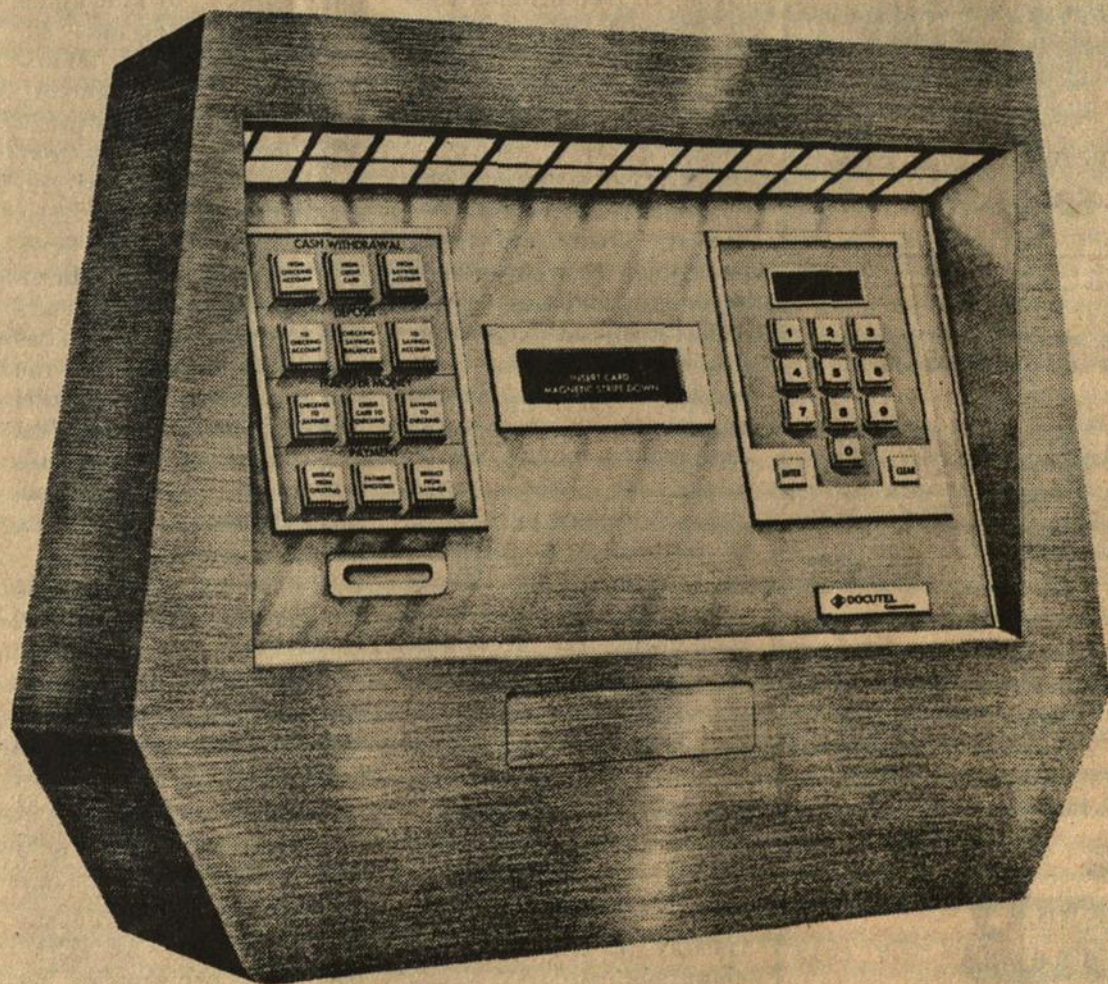
Princetonas nėra išimtis. Šią detalę primename akcentui, kad AABS turi etninio ištikimumo aureolę. Etninis ištikimumas dabar ne-

atsiejamas nuo politinio momento.

Nuo mokyklos suolo turiu predilekciją lotynų posakiams, kurių mane mokė šaunūs lotynistai K. Kepalas ir J. Vosylus. Vergilijaus tiradą norėčiau adresuoti AABS darbams: "Tu ne cede malis sed contra audentior". (Neužleisk kelio blogiui, bet pastok jam kelią).

Problems of Mininations; Baltic Perspectives; AABS; California State University, San Jose, California; Publication date: July 1973; Pustlp. 214; Kaina: kietu virš \$8.50, minkšt. \$3.95 AABS buveinė: 366 86-th St., Brooklyn, N.Y. 11209.

PRANEŠAME 24 VALANDŲ BANKO PATARNAVIMA 24 SKIRTINGOSE VIETOSE.

Dabar jūs galite atlikti pilną bankinę apyvartą — 24 valandas per dieną, kiekvieną metų dieną — Cleveland Trust naujose Bank-in-a-Box pinigų apyvartos mašinose.

Mūsų išplėstas Fast Cashier (R) patarnavimas įgalina jus padėti ar išimti pinigus iš taupymo ar čekių sąskaitos. Galite užmokėti namų apyvokos sąskaitas ar Cleveland Trust paskolos mokesčius. Pervesti pinigus iš skirtingų Cleveland Trust sąskaitų. Gauti paskolą iš Jūsų Bank-Americard. Ir dar daugiau.

Naujos mašinos yra išstatytos lauke prie 24 skirtingų Cleveland Trust lauke prie 24 skirtingų Cleveland Trust. Ir jų panaudojimui tereikalinga tik Fast Cashier kortelė. Tai yra veltui. Tad išsiimkite ją bet kurioje Cleveland Trust įstaigoje ir naudokite kada tik norite.

CLEVELAND TRUST

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• **ALT** Clevelando skyriaus organizacijų atstovų metinis susirinkimas įvyks 21 d. 4 val. p. p. Naujų Lietuvių namų apatinėje salėje. Darbotvarkėje: Valdybos ir kontrolės komisijos pranešimai, naujos valdybos ir kontrolės komisijos rinkimai, ateities veikla ir kt.

Visos ALT Skyriuose dalyvaujančios organizacijos yra prašomos prisijusti savo atstovus.

Skyriaus valdybai prašant, senat. Robert Taft ir visi keturi Clevelando apylinkės JAV Kongreso nariai (Wm. Minshall, C. Vanik, L. Stokes ir J. V. Stanton) padarė pareiškimus Vasario 16-osios proga. Clevelandiečių priimta Vasario 16-osios minėjimo rezoliucija buvo patalpinta Congressional Record keturis kartu. Kongr. William Minshall taip pat įnešė rezoliuciją dėl pavergtų tautų padėties palengvinimo.

ALT Clevelando Skyriaus Valdyba prašo clevelandiečius parašyti laiškus Turkijos Vyriausybės nariams prašant amnestuoti Pr. ir A. Brazinskus. Sekmadienį, balandžio 21 d. bus padalinti informaciniai lapeliai prie abiejų liet. parapijų bažnyčių.

• **L.V.S. "Ramovė"** Clevelando skyriaus visuotinis narių susirinkimas įvyks š. m. balandžio 23 d. 8 val. 15 min. vakare punktualiai, Lietuvių Namuose.

Darbotvarkėje, atstovų rinkimas į skyrių atstovų suvažiavimą Chicagoje.

FURNITURE REFINISHER

Immediate opening, must be experienced in touch-up and related functions of refinishing trade. No travel involved. Excellent company benefits. Application by appointment only.

CALL MR. MATEJKA,
J. C. PENNEY CO.
5400 Naiman Parkway,
Solon, Ohio
216-248-8520

An Equal Opportunity Employer M/F (28-29)

Penktadienį, balandžio 19,

LIETUVIŲ NAMUOSE

GINTARO KAMBARYJE

atidaro

VALGYKLA

NAUJA, SVIEŽIA, SKANU.

Pietūs 11 val. — 2 val. 30 min.

Vakarienė 5 val. — 9 val. vak.

SERVOUJAMI KOKTEILIAI IR VYNAL.

Valgykla bus atidaryta kiekvieną dieną, išskyrus pirmadienius.

Lietuvių Klubas maloniai kviečia jus ir jūsų

bičiulius šį savaitgalį aplankyti

GINTARO VALGYKLĄ.

Telef. 531-2131

Rezervacijos nebūtinės, bet pageidaujamos.

ELECT . . .

FRANK G.

O'BELL

JUDGE

Court of Common Pleas

ENDORSED BY:

Cuyahoga County Democratic Party
Cosmopolitan Democratic League of Cuyahoga County
(Consisting of Nationality Democratic Clubs)
Italian American Democratic League • Polish American Inc.
Cuyahoga County Hungarian Democratic Club
Slovak Democratic League of Cuyahoga County
32nd Ward Democratic Club
Chairman Anthony J. Paskevics, 10221 Burton Avenue

CLEVELANDO ŽAIBO TINKLININKĖS VIS PIRMAUJA

Clevelando Žaibo moterų tinklinio komanda Verbu savaitgalį įvykusiose Vidurio Vakarų Sporto Apygardos Tinklinio Pirmenybėse laimėjo pirmą vietą.

Tinklinio pirmenybės į Chicago sutraukė penkias moterų, tris mergaičių A ir tris mergaičių B klasės komandas. Vyrų tinklinio pirmenybės neįvyko.

Gaila, kad Chicago Neris pasirodė be savo keturių "Europos žvaigždžių", ir, žaisdama su jaunosiomis sportininkėmis, turėjo pasilikti trečioje vietoje.

Ketvirtą vietą paėmė silpna Žaibo moterų antra komanda, kurioje žaidžia dar labai jaunos, bet su dideliu potencialu, tinklininkės, nugalėjusi visai pažangos nepadariusią Detroito Kovo komandą.

Malonus žaidynių siurpri-

zas buvo Cicero Vėtros komanda. Vedama veteranės žaidėjos Adele Baloun ir Europos išvykos dalyvės Ninos Bernardzik, Vėtra parodė gražų techninį žaidimą, tačiau neturėdama stipraus puolimo nepajėgė nugalėti prityrusios, stipriai atakuojančios Žaibo komandos. Cicero Vėtros didžiausias yda yra nuolatinis bumėjimas dėl teisėjavimo, kas trukdė žaidėjų koncentracijai ir vedė prie dar didesnių klaidų. Neiškiriant vadovės Nijolės Bernardzik, Vėtros komanda vienu ar kitu būdu reiškė savo nepasitenkinimą teisėjais beveik po kiekvieno joms neigiamo sprendimo. Gi, stebint vėtrėčių teisėjavimą kitoms, buvo matyti, kad ir jų teisėjavimas nėra be klaidų.

Žaibo komanda nuvažiavo Chicago su visom savo "Europos žvaigždėmis" (išskyrus dabar Los Angeles gyvenančią Vilią Mockutę) ir be vargo pirmenybės laimėjo. Išvykos Europon dalyvės, Aušra Babickienė, Rita Čyvaitė, Julija Staškūnaitė ir Valdonė Žiedonienė, sužaidė taip kaip mes esame įpratę jas matyti žaidžiant — beveik be priekaištų. Ypačingai efektingai pasirodė Eglė Giedraitytė. (Eglė buvo išrinkta į Europos išvykos rinktinę, bet negalėjo važiuoti.) Jos kirtimai buvo stipresni negu bet kada jos, dar gana trumpoje, tinklinio karjeroje; smūgių tikslumas buvo beveik šimtaprocentinis; gyvas gynybinis žaidimas ir agresyvus užtvaros

statymas (blokavimas) prisidėjo prie labai gražaus bendro išpūdžio. Taip pat gražiai pasirodė ir dvi jaunos Žaibo žaidėjos — kėlėja Danutė Sušinskaitė ir kirtėja Daiva Bielinytė, bet jų žaidime dar matyti patyrimo stoka. Žaibo rungtynių rezultatai: prieš Vėtrą 15:8, 15:9; prieš Nerį 15:4, 15:10; prieš Vėtrą (finalas) 15:5, 15:8.

Bendrai pirmenybių išpūdis neblogas, nors geresnio žaidimo lygio išvystymui trukdė nepaprastai blogos žaidimo sąlygos: galinės aikštės linijos buvo keletą centimetrų nuo sienos, tad servuoti reikėjo stovint aikštėje; viena šoninė linija buvo — taip arti šoninės sienos, kad keli tarp sienos ir aikštės išprausti žiūrovai stovėjo beveik aikštėje o kirtimas į pačius šonus pakeltų kamuolių iš vienos pusės buvo visai neįmanomas; smėlio maišais apkrauti stulpai, pastatyti pavojingai arti žaidimo aikštės, nepajėgė lygiai išlaikyti tinklų, kurie viršuje neturėjo tinkamo plieninio lyno; nebuvo taisyklėse reikalaujamos 10 cm vidurinės linijos (ji buvo tik 5 cm); visos kitos linijos taip pat buvo per pusę siauresnės negu taisyklėse nurodyta; nebuvo jokio paaukštinimo teisėjui, kuris, kartu su taškų skaičiuotoju (nes nebuvo teisėjų staliuko), stumdėsi prie sienos žiūrovų ir atsarginių žaidėjų tarpe; rungtynių metu per aikštę nuolat vaikščiojo žmonės.

Aiškiai Chicago Curie parko salė nepritaikyta tinkliniui ir, tikėkimės, kad joje lietuvių tinklinio pirmenybių daugiau nebus. Taip pat

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

• **Perkant, ar parduodant namus**, prašome kreiptis pas Čikpus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

• **Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus** gaukite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

HOUSE FOR SALE

Open Saturday and Sunday 2-5

26721 Lake Shore Blvd. Euclid bungalow, 2 bedrooms down, 1 large bedroom up, divided basement, near churches, shopping and transportation. Low 30,000.

GEORGE KNAUS Realtor
481-9300
819 East 185 St.
Cleveland, Ohio 44119

WANTED AT ONCE
EXPERIENCED CONSTRUCTION
HELP
DIRT FOREMAN
BRIDGE CARPENTER FOREMAN
AND
ESTIMATOR ENGINEER
Experienced in heavy sewer work
Permanent positions for qualified men.
Apply, call or write
ROGER J. AU & SON INC.
P. O. Box 1488
Mansfield, Ohio 44901
419-529-3213 (26-32)

tikėkimės, kad artėjančiose Šiaurės Amerikos Lietuvių Žaidynėse New Yorke tinkliniui yra gauta tinkama salė. (rt)

• **Šv. Jurgio** — skautų patrono dieną Clevelando skautija paminės balandžio 21 (sekmadienį), 10 val. r. pamaldos Nauj. pařap. bažnyčioje. Po to iškilminga sueiga ir pusryčiai Lietuvių namuose. Dalyvauja Pilėnų ir Neringos tuntai, Klaipėdos j. skautų vietininkija ir skautininkai — skautininkės. Maloniai kviečiami ir skautų-skaučių tėveliai, artimieji ir bičiuliai.

KUSAN INC.
Plastic Products Manufacturers
needs
INJECTION MOLDING SUPERVISORS
for 3-11 & 11 to 7 shift.
3 years minimum of supervisory injection molding experience. Excellent working conditions, fringe benefits, good wages. Interested persons apply to personnel dept. at:
Apply call or write Personnel Mgr.
KUSAN INC.
666 Massman Dr.
Nashville, Tenn. 37210
615-889-2744
An Equal Opportunity Employer (26-33)

WANTED 1ST CLASS SKILLED
SHAPER HAND
&
I.D. & O.D. GRINDER HAND
Must have job shop experience. Be able to set up work from blue prints & close tolerance.
Top pay, Blue Cross, holidays, and profit sharing program.
THREE M TOOL & GAGE
Haggerty Rd. & Maple Ave.
Walled Lake, Mich.
313-363-1555 (26-28)

Superior Savings AND LOAN ASSOCIATION

yra jūsų kaimynystėje ir teikia visus finansinius patarnavimus.
Automatinė, kompiuterizuota apskaičiavimų sistema.

★
Paskolos nekilnojamam turtui įsigyti, naujoms statyboms, priestatams ir remontui.

★
Už reguliarius taupymo indėlius mokama 5 1/4 %

Už terminuotus taupymo pažymėjimus mokama 6 1/2 % — 7 1/2 %

TAUPYMO INDĖLIAI IR PAŽYMĖJIMAI
APDRAUSTI IKI \$20,000.

Išduodami kelionių čekiai, orderiai, priimami mokesčių įmokėjimai, elektros, dujų ir telefono sąskaitos, parduodami JAV bonai.

★
Pasinaudokite jums arčiausiai esančios įstaigos patarnavimu!

798 East 185 Street, Cleveland, Ohio 44119
6712 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103
13515 Euclid Avenue, Cleveland, Ohio 44112
14406 Cedar Rd., University Hts., Ohio 44121

DARBO VALANDOS

Antradienį, trečiądienį ir ketvirtadienį 9:30 iki 4:00 • Penktadienį 9:30 iki 6:00 • Šeštadienį 9:30 iki 2:30 • Pirmadienį uždaryta. • Pagrindinė įstaiga E. 185 St. atidaryta iki 2:30.

Engineers, Designers & Draftsman

Career Opportunities For

Marine & Harbor Design & Construction Oriented Personnel

STRUCTURAL ENGINEERS—GRADUATE CIVIL ENGINEERS WITH 3 TO 10 YEARS EXPERIENCE IN DESIGN AND CONSTRUCTION OF DOCKS, HARBORS, SHEET PILING, BULKHEADS, BREAKWATERS, BARGES, INDUSTRIAL STRUCTURES, EQUIPMENT SUPPORT STRUCTURES AND TERMINALS.

MECHANICAL ENGINEERS—GRADUATE MECHANICAL ENGINEERS WITH 3 TO 10 YEARS EXPERIENCE IN PIPING AND MATERIALS HANDLING FACILITIES ON DOCKS, PIPING IN MARINE EQUIPMENT, LARGE PUMPS, HEAVY HAULING EQUIPMENT, DIESEL DRIVES, AND POWER TRANSMISSION.

DESIGNERS—STRUCTURAL, MECHANICAL AND ELECTRICAL WITH 5 TO 10 YEARS EXPERIENCE IN THE ABOVE MENTIONED FIELDS.

DRAFTSMAN—STRUCTURAL, MECHANICAL AND ELECTRICAL WITH 5 TO 10 YEARS EXPERIENCE IN THE ABOVE MENTIONED FIELDS.

Challenging assignments—excellent opportunity for personal and professional growth—full range of company benefits.

Permanent employment.

Please Contact: Personnel Department

C. F. BEAN CORPORATION

Engineers, Construction & Dredging Contractors

One Shell Square, Suite 3700, New Orleans, Louisiana 70139

Phone 504-581-1583

equal opportunity employer

(30-31)

MILL WRIGHT WELDER

Must be Journeyman or Equivalent and be able to work any shift. Excellent benefits and working conditions. Apply:

CHAMPION SPARK PLUG CO.
20000 Conner Ave., Detroit, Mich. 48234

An Equal Opportunity Employer

(29-31)

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės valandoje suteikia rimtą ir simpatingą patarnavimą.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

PARAMA MŪSŲ SPAUSTUVEI ATNAUJINTI

Naujai įsigytos rinkimo mašinos skolos išmokėjimui aukų atsiuntė:

• L. Banys, Cleveland, O., jau antrą kartą įteikia 25 dol., kad tik greičiau būtų išmokėta skola už įsigytą naują rinkimo mašiną.

• V. Šarka, Omaha, Nebr. atsiuntė 25 dol. rinkimo mašinos skolai padengti.

• Dr. Petras Vileišis, Waterbury, Conn., prie prenumeratos pridėjo dar 15 dol., kad greičiau būtų užbaigta mokėti skola už naują rinkimo mašiną.

Po 10 dol. auکوjo:
V. Janulaitis, Chicago, Il.
A. Braškys, Sudbury, Ont.

Dr. G. Čekas, Warwick, R. I.
H. Bagdonienė, Chicago, Ill.

5 dol. atsiuntė:
E. Petraitis, Margate, Fla.

Visiems aukotojams, prisidėjusiems auka padėti mums išmokėti skolą už įsigytą naują rinkimo mašinėlę nuoširdžiai dėkojame.

Mašinėlė su visais priedais mums kainavo 8,219.15 dol. Iki šiam laikui Dirvos rėmėjai suaukojo 7,058.65 dol. Dar lieka mokėti — 1,160.50 dol. Būsime dėkingi skaitytojams, jei ir nedidele auka padės mums šią skolą išmokėti. Ačiū.

• LB Los Angeles Apylinkės valdyba per savo iš-

dininką Pr. Gustą atsiuntė Dirvai paremti auką 10 dol. Ačiū.

• Simo Kudirkos tragediją š. m. bal. 11 dieną paminėjo net kelios televizijos stotys New Yorke. Viena iš jų plačiau nušvietė jo kelią ir, kad lietuviai rūpinasi jo atvykimu į JAV kartu su šeima, nes motina gimusi JAV-se ir dėka Amerikos biurokratizmo padaryto neapsižiūrėjimo jam buvo neleista pasinaudoti azylio teise ir brutaliai grąžintas į sovietų laivą.

• Dail. Alfonso Dargio vadovaujamos meno studijos Forma mokiniai Bucher, Courville, Gold, Kende, Klavsons ir Yuile su savo mokytoju Dargiu, Upstate Center galerijoje Rochester, 6th Floor, Sibley's, nuo balandžio 20 iki 27 d. ruošia parodą. Atidarymas antadienį, balandžio 23 d. 7-9 val. vak.

PUTNAMO SODYBA

Jau pasiruošusi priimti svečius! Malonioj aplinkoj, seserų sodyboj Putname, Conn. Sveiki lietuviški valgiai, erdvūs saulėti naujai atremontuoti kambariai, laukia visų. Kainos visiems prieinamos. Geras paplūdimys tik už keturių mylių. Jūra irgi netoli. Iki pasimatymo sodyboje Putname. Rašyti: Sister Superior I. C. C. Putnam, Conn 06260. Telefonas: 928-5828. Prašom registruotis iš anksto.

WANTED EXPERIENCED
EXTRUDER OPERATORS
AND
BLOWN POLY OPERATORS
Steady work. Fringe benefits. Hourly rate based on qualifications.
Apply to ROGER BACON
GREAT PLAINS BAG CORP.
P. O. Box 668
New Philadelphia, Ohio 44663
216-364-7711
An Equal Opportunity Employer (29-38)

A. A. ELENAI

ČEKAVIČIŪTEI-ŽAGARSKIENEI

mirus, vyrui JONUI, dukroms ROMAI su vyru ALGIRDU, RITAI su vyru VYTAUTU, sūnui VYTUI, anūkams VIKTORUI, ADRONEI, VIKTORIJAI ir TERESEI gilia užuojautą reiškiamo ir kartu liūdime

Juozas ir Irena
K i j a u s k a i
Jonas ir Stasė
V y š n i o n i a i
Henrikas ir Irena
J o h a n s o n a i

Mylimai žmonai ir motinai

A. A.

ELENAI ŽAGARSKIENEI

mirus, vyrą JONĄ, dukras RAMUTĘ ir RITUTĘ, sūnų VYTAUTĄ, žentus ALGĮ ir VYTAUTĄ ir anūkus labai giliai užjaučiame ir kartu liūdime

Jonas ir Irena
K a p č i a i

PREZIDENTO ANTANO SMETONOS MINĖJIMAS NEW YORKE

Lietuvos respublikos prezidento Antano Smetonos 100 metų gimimo ir 30 metų mirties sukakčių minėjimas įvyks š. m. gegužės 12 dieną, sekmadienį.

Pianistas Antanas Smetona

11 val. ryto bus iškilmingos pamaldos Apreiškimo parapijos bažnyčioje, 259 North 5th Street, Brooklyne.

MINĖJIMAS-AKADEMIJA įvyks 4 val. p. p. Kultūros Židinyje, 341 Highland Blvd., Brooklyne Paskaitą skaitys dr. Antanas Butkus iš Clevelando

Meningę dalį atliks: pianistas Antanas Smetona ir solistė Daiva Mongirdaitė-Richardson,

akompanuojant muz. A. Prižgintui

Po programos kavutė. Įėjimo auka 5 dol.

Studentams 2 dol. Vaikams iki 12 m. nemokamai.

Visi maloniai kviečiami dalyvauti.

Rengimo Komitetas

Solistė Daiva Mongirdaitė-Richardson

SUSITIKSIME BALANDŽIO 27 PAVASARIO BALIUJE

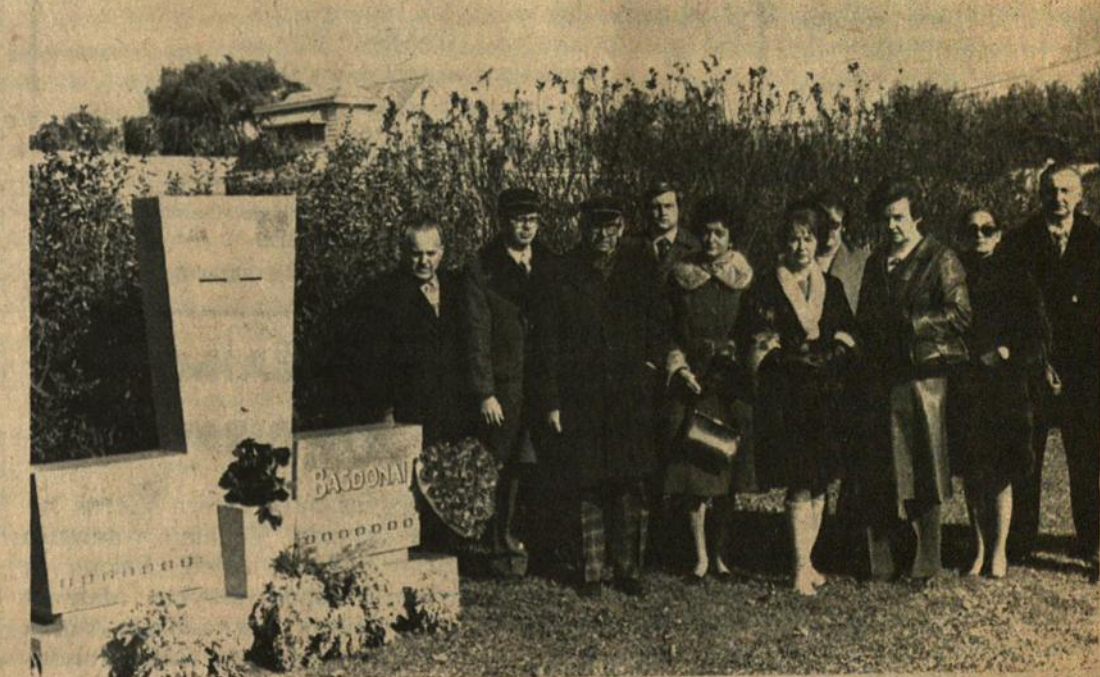
Dirvos korespondento paklaustas, Petras Bučas, Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Chicago skyriaus pirmininkas, pasigėrėjo dabartinės valdybos darniu penketuku, kurių kiekvienas esą pasinešę darbui. Valdybos nariai esą nuogastauja, buvę išrinkti pačioje pereinamųjų metų pabaigoje, atseit, parankiam susirinkimui, salių renginių laikotarpiui ipusėjus... Tačiau valdyba daranti, rengianti kas jos pajėgomis ir sąlygomis įmanoma.

— Vos pasiskirstę pareigomis, valdybos nariai esą patyrę apie E. Čekienės, ALTS Pirmininkės, atkilimą vizitui į Chicago... Greitomis sumezgus ryšį su kaimyniniais skyriais, surengtas bendras susitikimas su Sąjungos Pirmininke.

— Kitame susirinkime pasikeitė mintimis dėl skyriaus darbų plano. Tame pat susirinkime išklausėme ir truputėlį padiskutavome Broniaus Kviklio, visuomenininko ir plunksnos žmogaus, itin turiningą paskaitą apie kultūrinį ir tautinį genocidą okupuotoje Lietuvoje.

— Rudeniop numatyta imtis iniciatyvos surengti Lietuvos Prezidento Antano Smetonos akademiją.

— O tuo tarpu visa skyriaus valdyba 'serganti' pavasario baltaus ruošia... Gal tiksliau ši narių ir jų artimųjų bei bičiulių susitikimą vadinti pasisvečiavimu, va-

Prieš porą metų balandžio 12 d. Chicagoje mirė Korp! Neo-Lithuania filisteris Vacys Bagdonas. Jį prisimindami, korporantai su našle Halina Bagdoniene aplankė jo kapą ir padėjo gėlių vainiką.

A. Plaušinaičio nuotrauka

karone ar pan. Jame dalyvauti kviečiami visi lietuviai. Laikas — balandžio 27 d. vakaras, šeštadienis, Lietuvių Tautiniuose Namuose (6422 S. Kedzie Ave.). Rezervacijoms telefonai: 523-8145 arba GR 6-6341. Vakaronės metu bus servuojama šilta vakarienė, gros studentų, jaunų muzikantų, orkestras, koncertinė programą išpildys solistė Janina Šalnienė, akompanuojant M. Motekaičiui, vakaro programos vedėja — aktorė Eglė Vilutienė. Išskirtinai turtingas laimės šulinys savo dovanomis pradžiugins dažną dalyvį.

Tad susitiksime balandžio 27 d. nuotaikingą vakarą — baigė pokalbį mielas pirmininkas.

(mv)

Skaitykit ir platinkit
D I R V Ą

A. A.

ELENAI ŽAGARSKIENEI

mirus, jos vyrui JONUI ŽAGARSKUI ir jo šeimai reiškiamo gilia užuojautą

ALT S-gos Clevelando
Skyrius

A. A.

ELENAI ŽAGARSKIENEI

mirus, jos vyrui JONUI, sūnui VYTAUTUI, dukroms ROMAI ir RITAI su šeimomis reiškiamo giliausia užuojautą ir kartu liūdime

L.V.S. Ramovė Clevelando
Skyriaus Valdyba

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

KAINA NUO \$751.00

iš BOSTONO ar NEW YORKO

Dar yra likusių vietų sekančiose grupėse:

rugsėjo 4, spalio 2

ir

gruodžio 20

Šios grupės lankysis Leningrade, Vilniuje, Rygoje ir Helsinkyje.

Vykstantiems iš Chicago — 112.00

Detroito — 74.00

Clevelando — 78.00 daugiau.

GRUPĖSE DALYVIŲ SKAIČIUS RIBOTAS — NESIVĖLUOKITE!

Smulkesnių žinių ir registracijos reikalų kreipkitės į

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

393 West Broadway, P. O. Box 116

South Boston, Mass. 02127

Tel. (617) 268-8764

Savininkė: ALDONA ADOMONIENĖ

(AIR FARES SUBJECT TO CHANGES)

MEDICAL TECHNOLOGISTS

Vacancy exists at this hospital for Medical Technologists, with experience in Chemistry. Applicants should possess a Bachelors Degree in Medical Technology and one (1) year of professional experience or graduate education or an equivalent combination of both to qualify for an entrance salary of \$9969.00 Per Annum.

Liberal vacation, sick leave, retirement, life & health insurance benefits. Must be U. S. Citizen.

For more information contact:

VETERANS ADMINISTRATION HOSPITAL
(WADE PARK DIVISION)

10701 E. Boulevard, Cleveland, Ohio 44106

Phone: 216-791-3800, ext. 342

AN EQUAL OPPORTUNITY EMPLOYER